

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

P.4492/99/00

1999
grudzień '99

JUBILEUSZ PROFESORA WALEREGO SZUŚCIKA

KONKURSY NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ

SPOTKANIA OPŁATKOWE

nr 3 (92)

Rok akademicki
1999/2000

**SPOTKANIE
OPLATKOWE
I
KONCERT
WIGILIJNY
20.12.1999 r.**

● Relacja z posiedzenia Senatu	3
● Kronika Rektorska	6
● Tytuł i stopnie naukowe	7
● Profesorowie RIE w Komitecie Inżynierii Środowiska PAN	8
● Doktorat honoris causa dla wychowanka Wydziału Elektrycznego	8
● Członkowie honorowi PTETiS	8
● Jubileusz profesora Walerego Szuścika	8
● Zarządzenia JM Rektora i współpraca z zagranicą	9
● Z życia CKI	10
● Konferencje i seminaria naukowe	11
● Kolejni absolweci Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych	16
● Konkurs Fiata	16
● Konkurs na najlepszą pracę dyplomową z elektryki	17
● Ukonstytuowanie się Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego	18
● Z prac KBN	19
● Problemy kadrowe PAN	20
● Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej	21
● Spotkania opłatkowe	24
● Informacje różne	24
● Wiadomości sportowe	25
● Kronika żałobna	26

■ **IV zwyczajne posiedzenie Senatu w roku ak. 1999/2000** odbyło się 20 grudnia 1999 r. W porządku obrad: zaopiniowanie wniosku o wyrażenie zgody w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego pana prof. dra hab.inż. Wiesława Szeji, wszczęcie postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej panu prof. drowi hab.inż. Andrzejowi Burghardtowi oraz sprawy bieżące i wolne wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyło 45 członków Senatu i 8 zaproszonych gości.

■ **Wniosek Rady Wydziału Chemicznego w sprawie wyrażenia zgody na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego w Katedrze Technologii Chemicznej Węgla i Ropy Naftowej pana prof. dra hab.inż. Wiesława SZEJI** zreferował Dziekan prof. J. ZAWADIAK.

Pan prof. dr hab. inż. Wiesław Szeja po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego nr 5 w Gliwicach, rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej. W okresie studiów, z rekomendacji kierownika Katedry Chemii Organicznej prof. dr Czesławy Troszkiewicz, uzyskał stypendium naukowe. Od trzeciego roku studiów został włączony do prac badawczych prowadzonych w Katedrze, a uzyskane wyniki przedstawił w pracy magisterskiej obronionej z oceną bardzo dobrą w 1966 roku. W 1973 roku Rada Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej na podstawie pracy pt. "Studia nad reaktywnością wybranych glikozydów w reakcji transestryfikacji" nadała mu stopień doktora nauk technicznych. Praca doktorska została wyróżniona nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

W latach 1976-1990 uzyskał granty badawcze w ramach CPBP 1.13. Wyniki naukowe były publikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym, a ich podsumowaniem była rozprawa habilitacyjna "Studium reakcji alkilowania i estryfikacji monosacharydów w układach dwufazowych". Praca została pozytywnie oceniona przez wybitnych naukowców prof. Aleksandra Zmojskiego, prof. Janusza Sokołowskiego, prof. Mieczysława Mąkoszę, od kilku lat doktora honoris causa Politechniki Śląskiej, i przyjęta przez Radę Wydziału Chemicznego po kolokwium w 1983 roku. Rozprawa habilitacyjna została w następnym roku wyróżniona nagrodą indywidualną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Kontynuując badania nad reakcjami węglowodanów zespół Profesora

ra Szeji opracował nowe rozwiązania procesów glikozydacji, a wyniki badań, przedstawione w szeregu publikacjach, zostały wyróżnione nagrodą Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk. W 1992 roku uzyskał tytuł naukowy profesora nauk chemicznych.

Prowadząc ożywioną współpracę z zakładami przemysłowymi, Profesor Szeja wprowadził do praktyki szereg rozwiązań. Modernizacja technologii rafinacji olejów smarowych furfurolem w kombinacie "Petrochemia" w Płocku i wprowadzenie nowych odczynników do flotacji węgla w Jastrzębskiej Spółce Węglowej przyniosło znaczne efekty ekonomiczne. W okresie od uzyskania stopnia naukowego dr hab. Wiesław Szeja był promotorem sześciu prac doktorskich, z których trzy zostały wyróżnione przez Radę Wydziału Chemicznego, a praca doktorska Izabeli Fokt uzyskała nagrodę Ministra Edukacji Narodowej. Profesor współpracuje z ośrodkami zagranicznymi zajmującymi się chemią i biochemią węglowodanów, co stworzyło kilku doktorantom możliwości odbycia stażów naukowych w Stanach Zjednoczonych. Od 1994 roku jest kierownikiem Katedry Technologii Chemicznej Węgla i Ropy Naftowej na Wydziale Chemicznym. Przez trzy kadencje kierował Komisją ds. Programu Studiów na Wydziale, która wprowadziła nowy program kształcenia na kierunkach Technologia Chemiczna i Inżynieria Chemiczna. Przez trzy kadencje kieruje Radą Biblioteczną. W tym czasie opracowano i wdrożono w Politechnice Śląskiej nowoczesną koncepcję biblioteki naukowo-technicznej wykorzystującą współczesne rozwiązania w zakresie gromadzenia i udostępniania informacji naukowej. Działalność prof. Szeji była pozytywnie odbierana przez Władze Rektorskie, czego dowodem jest szereg nagród Rektora oraz dwukrotne wyróżnienie odznaką "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej".

Działalność naukowa i organizacyjna prof. Szeji spotyka się z uznaniem środowiska. Od 1986 roku jest przewodniczącym Sekcji Chemii Cukrów i członkiem Zarządu Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Współpracując z Polskim Towarzystwem Biochemicznym zorganizował cykl konferencji naukowych "Chemia i Biochemia Węglowodanów" z udziałem naukowców zagranicznych, był członkiem Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowego Sympozjum "Eurocarb'93" w Krakowie. W latach 1989-1996 był członkiem redakcji czasopisma "Wiadomości Chemiczne". Już w okresie studiów Wiesław Szeja zaangażował się w działalność społeczną. Był prezesem Koła Naukowego Chemików na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej. W latach 1968-1981 kierował Komisją Kultury Rady Zakładowej ZNP. Sukcesem zespołu było stworzenie w Politechnice Śląskiej ośrodka kulturalnego, w którym gościli wybitni muzycy, aktorzy, jak Wanda Wiłkomirska, Kry-

stian Zimmerman, Konstanty Kulka. W 1980 roku został wybrany prezesem Rady Zakładowej ZNP w Politechnice Śląskiej. W grudniu 1981 roku Wiesław Szeja zakończył działalność związkową.

Opinia Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej, którą przedstawił jej przewodniczący prof. J. CHOJCAN, była pozytywna

W głosowaniu tajnym Senat zaopiniował wniosek pozytywnie jednomyślnie.

■ W następnym punkcie Dziekan prof. J. ZAWADIAK przedstawił wniosek o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej panu profesorowi Andrzejowi BURGHARDTOWI oraz scharakteryzował dorobek i osiągnięcia Kandydata.

Prof.zw. dr hab.inż. Andrzej Burghardt urodził się 9 grudnia 1928 r. w Falenicy. Studia wyższe ukończył w 1954 roku na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej, uzyskując tytuł mgra inż. chemii ze specjalnością Inżynieria Chemiczna.

Stopień naukowy doktora nauk technicznych uzyskał w 1962 roku na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym, a stopień doktora habilitowanego w roku 1965 na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej.

W 1955 roku podejmuje pracę na Politechnice Śląskiej w Katedrze Inżynierii i Konstrukcji Aparatury Chemicznej, gdzie pracuje od 1966 roku. W roku tym przenosi się do kierowanego przez prof. Tadeusza Hoblera Zakładu Inżynierii Chemicznej i Konstrukcji Aparatury PAN, a po przejściu prof. T. Hoblera na emeryturę w 1970 r. zostaje jego kierownikiem. Po przemianowaniu Zakładu na Instytut Inżynierii Chemicznej zostaje jego dyrektorem i funkcję tę pełni do dnia dzisiejszego.

W czasie swej długoletniej działalności zawodowej zyskuje ogromny autorytet w swoim środowisku, u podłoża którego legła przede wszystkim bogata działalność naukowa. Zainteresowania naukowe Profesora koncentrują się wokół problematyki dyfuzyjnego i konwekcyjnego transportu masy i energii w układach wieloskładnikowych i wielofazowych oraz teorii reaktorów chemicznych. Wyniki tych prac opublikowane zostały w 139 publikacjach, 3 monografiach, 2 skryptach oraz przedstawione na licznych konferencjach międzynarodowych i wykładach prowadzonych na uniwersytetach zagranicznych (Włochy, Anglia, Japonia, Stany Zjednoczone, RFN, ZSRR).

Za działalność zawodową był wielokrotnie nagradzany i uhonorowany odznaczeniami państwowymi (w tym Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski). Jego działalność naukowa została również wysoko oceniona przez Polską Akademię Nauk, która w 1983 roku powołuje go na członka korespondenta, a w 1991 roku na członka rzeczywistego PAN.

Przez cały okres swojej pracy zawodowej prof. Andrzej Burghardt związany był z Politechniką Śląską, z Wydziałami Chemicznym i Mechaniczno-Energetycznym. W ramach prowadzonych zajęć dydaktycznych był inicjatorem wprowadzenia do programu nauczania nowego kierunku "Inżynieria reaktorów chemicznych" i wychował wielu specjalistów z tej dziedziny. Był konsultantem wielu prac dyplomowych na obu Wydziałach, a w latach 1966-80 prowadził wykłady na kursach doktoranckich i podyplomowych.

Współpraca z Politechniką Śląską trwa formalnie do 1980 roku, jednak w okresie późniejszym, aż do dnia dzisiejszego, są utrzymywane silne związki pomiędzy IICH PAN, kierowanym przez prof. Burgharda a Instytutem Inżynierii Chemicznej i Procesowej oraz Wydziałem Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej.

Współpraca z Wydziałem Chemicznym znajduje swój wyraz w uczestnictwie w prowadzeniu prac dyplomowych, wspólnej organizacji konferencji naukowych, wzajemnych konsultacjach i seminariach, zatrudnianiu licznej grupy naszych absolwentów w IICH PAN oraz zasileniu wysoko kwalifikowaną kadrą naukową Instytutu Inżynierii Chemicznej i Procesowej Politechniki Śląskiej.

Wiele zajęć laboratoryjnych dla studentów Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki prowadzonych jest do dnia dzisiejszego w kierowanym przez niego IICH PAN na pracujących instalacjach badawczych.

Wyprymował wielu doktorów i doktorów habilitowanych oraz był recenzentem wielu prac doktorskich, habilitacyjnych i wniosków profesorskich.

Prorektor ds. Nauki prof. R. SOSNOWSKI poinformował, że wnioskodawcami są Rada Wydziału Chemicznego i Rada Wydziału Inżynierii Środowiska. Obie Rady Wydziału zaopiniowały wniosek jednomyślnie, proponując na promotorów przewodu prof. dra hab. inż. Karola MACHEJA (RCh) i prof. dra hab. inż. Edwarda KOSTOWSKIEGO (RIE). Jako senaty opiniujące zaproponowano Senat Politechniki Warszawskiej i Senat Politechniki Wrocławskiej.

Po dyskusji (wypowiadał się tylko prof. R. WILK), Senat jednomyślnie podjął uchwałę w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej panu profesorowi Andrzejowi BURGHARDTOWI.

■ W sprawach bieżących i wolnych wnioskach głos zabierali:

● JM Rektor prof. B. POCHOPIEŃ odczytał pismo Ministra Edukacji Narodowej prof. M. HANDKE w sprawie trybu postępowania

w przypadku stwierdzenia uzyskania tytułu zawodowego magistra w wyniku przedstawienia pracy magisterskiej stanowiącej plagiat. Pełną treść tego pisma przytaczamy niżej.

W liście do Pana Rektora z dnia 26 lutego br. informowałem o przyczynach podjęcia przeze mnie decyzji uchylającej zarządzenie Rektora Uniwersytetu Warszawskiego w sprawie trybu postępowania w przypadku stwierdzenia uzyskania tytułu zawodowego magistra (licencjata) w wyniku przedstawienia pracy magisterskiej (licencjackiej) stanowiącej plagiat. Decyzja ta została zaskarżona przez Rektora Uniwersytetu Warszawskiego do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który wyrokiem z dnia 10 listopada 1999 r. oddalił skargę Rektora Uniwersytetu Warszawskiego na tę decyzję. Naczelnny Sąd Administracyjny podzielił mój pogląd, iż uchylone zarządzenie zostało wydane bez upoważnienia ustawowego. W szczególności, upoważnieniem takim nie może być art. 49 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym. Przepis ten w sposób jednoznaczny upoważnia rektora do wydawania aktów o charakterze wewnątrzzakładowym, nie daje natomiast uprawnień do wydawania aktów prawnych o charakterze generalnym, których regulacja dotyczy zewnętrznych praw i obowiązków obywateli.

W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego wielokrotnie reprezentowany był pogląd, iż rozstrzygnięcie stwierdzające złożenie egzaminu magisterskiego i postanawiające o nadaniu tytułu magistra jest decyzją administracyjną w rozumieniu art. 1 k.p.a. Tak więc postępowanie regulujące wydawanie tych decyzji, jak i tryb ich weryfikacji w drodze nadzoru, jest regulowany przepisami kodeksu postępowania administracyjnego.

Informując o wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażam przekonanie, iż jego postanowienia mogą być wskazaniem do podejmowania działań organów uczelni w tak istotnych sprawach, jakimi są decyzje o nadaniu tytułu zawodowego. Będę także bardzo wdzięczny za przekazanie tej informacji do wiadomości Senatu.

JM Rektor zapoznał również Senat z uzasadnieniem wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, uchylającego skargę Rektora Uniwersytetu Warszawskiego na decyzję Ministra Edukacji Narodowej.

● Prof. J. SUWIŃSKI przedstawił informacje z prac Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (o RG Sz. W. piszemy w innym miejscu).

● Dr K. CZAPLA poinformował Senat o gali boksu zawodowego, która odbyła się w Hali Ośrodka Sportu i była transmitowana na cały świat przez WIZJĘ SPORT. Była to więc dobra promocja Gliwic i Politechniki Śląskiej, tym bardziej że tytuł mistrzyni świata zdobyła Iwona Guzowska. Dyrektor K. Czapla przekazał JM Rektorowi puchar, który w turnieju piłki siatkowej zdobyła drużyna złożona z kadry kierowniczej Uczelni pod przewodnictwem JM Rektora (o czym pisaliśmy w numerze 1(90) Z ŻYCIA...). Turniej ten orga-

nizowany jest co roku przez Ośrodek Sportu Pol.Śl., a bierze w nim udział 12 drużyn złożonych z gremiów kierowniczych różnych instytucji oraz Urzędów Miast Gliwice i Zabrze.

■ Na zakończenie JM Rektor podziękował zebranym za udział w pracach Senatu w roku 1999 i prosił o przekazanie podziękowań całej społeczności akademickiej za osiągnięcia w kończącym się 1999 roku. W imieniu Kierownictwa Uczelni JM Rektor przekazał również najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne.

KRONIKA REKTORSKA

■ W dniach 30.11-7.12 1999 r. Prorektorzy W. ZIELIŃSKI i J. CHOJCAN, jako oficjalna delegacja Politechniki Śląskiej, byli gośćmi Uniwersytetu Helwan w Kairze. W ramach wizyty podpisano długoletnią umowę o współpracy naukowej i dydaktycznej, zapoznano się z tematyką badawczą i działalnością edukacyjną wydziałów prowadzących przedmioty techniczne.

■ W dniach 1-4 grudnia 1999 r. JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. W godzinach przedpołudniowych 1 grudnia rektorzy uczestniczyli w nadzwyczajnym posiedzeniu Senatu Politechniki Białostockiej obchodzącej jubileusz 50-lecia. Tematyka obrad KRPUT, które rozpoczęły się po południu tego dnia, obejmowała m.in.:

- stan zaawansowania prac nad ustawą "Prawo o szkolnictwie wyższym",
- polskie uczelnie techniczne wobec wyzwań wynikających z integracji europejskiej,
- rola nauk Jana Pawła II w kształtowaniu inteligencji technicznej XXI w.

W dniu 3 grudnia rektorzy uczestniczyli w Mszy Św. w Kaplicy Ostrobramskiej w Wilnie, odprawionej w intencji środowisk akademickich polskich uczelni technicznych, a następnie zwiedzili miasto, spotykając się m.in. z prorektorem Uniwersytetu Wileńskiego.

■ W dniu 16 grudnia 1999 r. nastąpiło podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Politechniką Śląską a Fiatem Auto Poland S.A. Porozumienie podpisali Rektor B. POCHOPIEŃ oraz Dyrektor dr. R. GIORIA. (p. fot.).

■ W dniach 17-18 grudnia 1999 r. odbywały się w Ustroniu, z udziałem Marszałka Województwa Śląskiego Jana OLBRYCHTA, warsztaty Zespołu Programującego ds. Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, w których uczestniczyli Rektor B. POCHOPIEŃ, prof. J. POPCZYK, prof. A. WILK i prof. K. KŁOSEK. Tematyka warsztatów w ramach grup roboczych obejmowała zagadnienia priorytetów, kierunków i celów strategicznego rozwoju regionu w zakresie następujących pól strategicznych: technologie, innowacje, działalności naukochołonne; zasoby ludzkie, edukacja, mobilność; restrukturyzacja przemysłu i rozwój przedsiębiorczości; transport, telekomunikacja i informacja; infrastruktura ochrony środowiska; współpraca międzynarodowa i międzyregionalna; kultura, turystyka, rekreacja; sektor i rynek rolno-spożywczy.

■ W dniu 21 grudnia 1999 r. Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w posiedzeniu Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich poświęconej przebiegowi prac nad ustawą "Prawo o szkolnictwie wyższym".

TYTUŁ I STOPNIE NAUKOWE

■ Tytuł naukowy profesora

Prezydent RP wręczył nominacje profesorskie panom:

- **prof. dr hab.inż. Marianowi NOWAKOWI** (RMF), od 22.11.1999 r.
- **prof. dr hab.inż. Andrzejowi WILKOWI** (RM), od 14.12.1999 r.

■ Habilitacje

Stopień doktora habilitowanego uzyskali:

- **dr hab.inż. Marek JASZCZUK** (ur. 21.01.1951 r. w Chorzowie) z Wydziału Górnicztwa i Geologii, w zakresie górnictwa - maszyn górnich; uchwała RG - 29.06.1999 r., zatwierdzenie przez CK ds. TN i SN - 29.11.1999 r.
- **dr hab.inż. Krzysztof KUREK** (ur. 17.03.1950 r. w Chorzowie) z Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu, w zakresie elektrotechniki - elektrotermii; uchwała RE - 28.09.1999 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 20.12.1999 r.
- **dr hab.inż. Walentin ONISZCZENKO** (ur. 6.06.1940 r. w Doniecku) z Donieckiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego, w zakresie budowy i eksploatacji maszyn; uchwała RMT - 13.10.1999 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 20.12.1999 r.

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali:

- **dr inż. Piotr MANIAK** (ur. 29.06.1970 r. w Wieluniu) z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn Pol.Śl.; temat pracy - "Badanie przydatności metod indukcyjnych do pozyskiwania wiedzy projektowej", promotor - dr hab. Wojciech Moczulski, RMT - 1.12.1999 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Ewa MEDYŃSKA** (ur. 27.05.1952 r. w Zabrze) z Katedry Ogrzewnictwa Wentylacji i Techniki Odpylania Pol.Śl.; temat pracy - "Symulacja odczuć cieplnych człowieka dla oceny lokalnego dyskomfortu cieplnego", promotor - dr hab.inż. Zbigniew Popiołek prof.nzw. w Pol.Śl., RIE - 6.12.1999 r.
- **dr inż. Jacek PELCZAR** (ur. 12.06.1969 r. w Chorzowie) z Instytutu Inżynierii Wody i Ścieków Pol.Śl.; temat pracy - "Dynamika zmian zawartości niektórych biogenów

w zbiorniku z wodą podgrzaną, na przykładzie zbiornika Rybnik", promotor - prof. dr hab. Jerzy Kwapuliński, RIE - 6.12.1999 r.

- **dr inż. Andrzej STUDNICKI** (ur. 15.03.1959 r. w Cieszynie) z Instytutu Odlewnictwa Pol.Śl.; temat pracy - "Wpływ dodatków stopowych Ni, Mo, V i B na eutektyczność żeliwa chromowego", promotor - prof. dr hab.inż. Stanisław Jura, RMT - 15.12.1999 r. z wyróżnieniem
- **dr inż. Sławomir DUDA** (ur. 14.07.1970 r. w Gliwicach) z Katedry Mechaniki Stosowanej Pol.Śl.; temat pracy - "Modelowanie zjawisk dynamicznych elektromechanicznych układów napędowych w ujęciu nieliniowym", promotor - prof. dr hab.inż. Eugeniusz Światoński, RMT - 15.12.1999 r.
- **dr inż.arch. Beata KOMAR** (ur. 12.04.1966 r. w Zabrze) z Katedry Architektury i Metodyki Projektowania; temat pracy - "Parter i wejście do budynku. Funkcja, forma i odbiór wizualny", promotor - prof. dr hab.inż.arch. Elżbieta Niezabitowska, RAr - 15.12.1999 r.
- **dr inż. arch. Joanna TYMKIEWICZ** (ur. 23.10.1967 r. w Gliwicach) z Katedry Architektury i Metodyki Projektowania Pol.Śl.; temat pracy - "Forma i funkcja elewacji. Koncepcja analizy elementów artykulacyjnych na wybranych przykładach budownictwa mieszkaniowego", promotor - prof. dr hab.inż.arch. Elżbieta Niezabitowska, RAr - 15.12.1999 r. z wyróżnieniem
- **dr inż.arch. Krzysztof KAFKA** (ur. 15.07.1969 r. w Tarnowskich Górach) z Katedry Projektowania Architektonicznego i Urbanistycznego Pol.Śl.; temat pracy - "Krajobraz najbliższego otoczenia tras komunikacji kołowej", promotor - dr hab.inż.arch. Janina Klemens prof.nzw. w Pol.Śl., RAr - 17.12.1999 r.
- **dr inż. arch. Elżbieta BŁESZYŃSKA-KOCŁĘGA** (ur. 21.02.1968 r. w Zawierciu) z Katedry Projektowania Architektonicznego i Urbanistycznego; temat pracy - "Struktura i jej wnętrze. Kontekst przeżycia", promotor - prof. dr hab.inż.arch. Stanisław Tomaszek, RAr - 17.12.1999 r.
- **dr inż. Anna MAŁACHOWSKA-JUTSZ** (ur. 4.01.1970 r. w Katowicach) z Instytutu Inżynierii Wody i Ścieków Pol.Śl.; temat pracy - "Zmiany aktywności enzymatycznej mikroorganizmów w procesie detoksykacji gleby skażonej ropą i jej pochodnymi", promotor - prof. dr hab.inż. Korneliusz Miksch, RIE - 17.12.1999 r.

- **dr inż. Jarosław FRANCIK** (ur. 4.06.1969 r. w Katowicach) z Instytutu Informatyki Pol.Śl.; temat pracy - "Śledzenie przepływu danych dla potrzeb animacji algorytmów", promotor - prof. dr inż. Stefan Węgrzyn, RAU - 14.12.1999 r. z wyróżnieniem
- **dr inż. Damian SŁOTA** (ur. 9.08.1968 r. w Bytomiu) z Instytutu Matematyki Pol.Śl.; temat pracy - "Zagadnienia odwrotne w modelowaniu procesów z przemianami fazowymi", promotor - dr hab.inż. Radosław Grzymkowski prof.nzw. w Pol.Śl., RIE - 17.12.1999 r.
- **dr inż. Andrzej PLOCH** (ur. 26.11.1963 r. w Chorzowie) z Katedry Mechaniki i Technologii Przeróbki Plastycznej Pol.Śl.; temat pracy - "Wyznaczanie funkcji naprężenia uplastyczniającego do komputerowej symulacji procesów przeróbki plastycznej na gorąco", promotor - prof. dr hab.inż. Franciszek Grosman, RM - 21.12.1999 r.

Gratulacje

PROFESOROWIE RIE W KOMITECIE INŻYNIERII ŚRODOWISKA PAN

Panowie profesorowie Michał BODZEK, Jan KONIECZYŃSKI i Korneliusz MIKSCH z Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Pol.Śl. zostali wybrani do Komitetu Inżynierii Środowiska PAN. Ponadto prof. K. MIKSCH został wybrany do Komitetu Biotechnologii przy Prezydium PAN, a prof. J. KONIECZYŃSKI jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN.

DOKTORAT HONORIS CAUSA DLA WYCHOWANKA WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

Profesor Jerzy MICHNA, pionier racjonalnego użytkowania energii w polskim przemyśle, absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej, został uhonorowany tytułem doktora honoris causa Łotewskiej Akademii Nauk w uznaniu Jego międzynarodowej działalności w zakresie racjonalizacji użytkowania energii.

CZŁONKOWIE HONOROWI PTETIS

W informacji dotyczącej XXIV Walnego Zjazdu Delegatów PTETiS, którą zamieszczono w poprzednim numerze Z ŻYCIA..., wkradł się błąd (nie pochodzący od redakcji). Na str. 18 podano, że: "Godność członka honorowego PTETiS Zjazd nadał profesorowi Wilibaldowi WINKLEROWI, co powiększyło grono profesorów Politechniki Śląskiej uhonorowanych tym wyróżnieniem do liczby 6: prof. St. Fryze, prof. L. Nehrebecki, prof. E. Romer, prof. T. Zagajewski i prof. A. Plamizer (aktualnie emerytowany profesor Politechniki Opolskiej)".

Otóż prawda jest taka, że na liście członków honorowych PTETiS z grona profesorów Politechniki Śląskiej jest nie 6 lecz 7 nazwisk. W grupie członków honorowych jest bowiem również profesor Adam Macura.

Autorzy notatki przepraszają Pana Profesora i Szanownych Czytelników.

JUBILEUSZ PROFESORA WALEREGO SZUŚCIKA

W listopadzie 1999 roku obchodzono Jubileusz 70-lecia urodzin oraz 50-lecia pracy w Politechnice Śląskiej prof. dr hab. inż. dr h.c. Walerego Szuścika.

Walery Szuścik urodził się 26 listopada 1929 r. w Kończycach Wielkich w powiecie cieszyńskim. Studia w Politechnice Śląskiej rozpoczął w 1948 r. Ukończył Wydział Mechaniczny (w 1954 r.) i Wydział Górniczy (w 1963 r.). Pracę doktorską obronił w 1962r. Stopień doktora habilitowanego nadało mu w 1987 r., a tytuł naukowy profesora w 1990 r. Jeszcze podczas studiów, bo w 1950 r. rozpoczął pracę w Politechnice Śląskiej jako młodszy asystent w Katedrze Mechaniki Technicznej na Wydziale Mechanicznym. Już wtedy większość swoich zajęć prowadził na Wydziale Górniczym.

Działalność naukowa, organizacyjna i społeczna profesora Walerego Szuścika związana jest z Wydziałem Górniczym i Geologii Politechniki Śląskiej. Przez 6 lat kierował Punktem Konsultacyjnym w Rybniku, przekształconym później w Filię Politechniki Śląskiej. Wieloletni zastępca dyrektora Instytutu Mechanizacji Górnicstwa ds. nauczania i wychowania. Od 1991 r. profesor Walery Szuścik jest dyrektorem tego Instytutu.

Świetny dydaktyk i wychowawca. Swoje bogate doświadczenie dydaktyczne oraz zamiłowanie do pracy z młodzieżą profesor Walery Szuścik przekazuje również młodym pracownikom Uczelni,

prowadząc interesujące zajęcia na Studium Pedagogicznym dla asystentów i adiunktów przy Politechnice Śląskiej.

Profesor Walery Szuścik jest promotorem 14 prac doktorskich. Opracował łącznie ponad 45 recenzji prac doktorskich, prac habilitacyjnych oraz wniosków na stanowisko profesora i tytuł profesora. Obecnie pod Jego kierunkiem przygotowywane są kolejne cztery prace doktorskie.

Dorobek naukowy Pana Profesora to między innymi ponad 120 publikacji naukowych, 7 publikacji dydaktycznych, 17 patentów, ponad 100 prac naukowo badawczych wykonanych pod Jego kierunkiem dla potrzeb przemysłu. Tematyka badań naukowych prowadzonych przez profesora Walerego Szuścika obejmuje głównie zagadnienia wytrzymałościowego projektowania obudów chodnikowych i ścianowych, współpracy obudów z górotworem przy obciążeniach statycznych i dynamicznych, badania tapani oraz wybrane problemy mechanizacji górnictwa.

Profesor Walery Szuścik jest członkiem Komitetu Górnictwa PAN, komisji resortowych, kolegów redakcyjnych czasopism naukowych o tematyce górniczej. Długoletni przewodniczący Gliwickiego Oddziału PTMTiS. Od dwudziestu lat jest członkiem Zarządu Głównego PTMTiS. Od wielu lat jest rzeczoznawcą SITG. Był członkiem Komisji ds. Specjalizacji Zawodowej Inżynierów działającej przy Zarządzie Głównym SITG oraz recenzentem wniosków o przyznanie stopni specjalizacji zawodowej.

Profesor Walery Szuścik należy do Międzynarodowego Towarzystwa Mechaniki Skał. Od 1996 r. jest członkiem International Higher Education Academy of Sciences.

Żołęźciel i długoletni prezes Zarządu Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Górniczego, honorowy prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej.

W uznaniu zasług dla rozwoju nauk górniczych, za całokształt działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej profesor Walery Szuścik został odznaczony między innymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej oraz licznymi odznaczeniami, nagrodami i odznakami resortowymi i wojewódzkimi.

Pan Profesor Walery Szuścik zyskał sobie opinię wybitnego specjalisty, cieszącego się wysokim uznaniem w środowiskach naukowych w kraju i za granicą. W 1995 roku, uhonorowany został tytułem doktora honoris causa przez Senat Moskiewskiego Państwowego Uniwersytetu Górniczego. W roku 1998 Rektor Wyższej Szkoły Górniczej - Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie wyróżnił Profesora Szuścika medalem Georga Agricoli - najwyższym odznaczeniem nadawanym przez tę uczelnię. W 1999 r. odznaczono Pana Profesora srebrnym medalem Uniwersytetu Technicznego w Koszycach.

Dostojnemu Jubilatowi życzymy dalszych sukcesów i długich lat życia w zdrowiu i pomyślności.

ORGANIZACJA

W grudniu 1999 roku ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

■ Zarządzenia

- Nr 4/1999/2000 z dnia 14 grudnia w sprawie powołania na rok 2000 Uczelnianej Komisji ds. Studenckich Praktyk i Obozów Naukowo-Badawczych
- Nr 5/1999/2000 z dnia 15 grudnia w sprawie powołania Komisji ds. Domu Asystenta w Gliwicach i w Katowicach

■ Pisma okólne

- Nr 10/1999/2000 z dnia 1 grudnia w sprawie uruchomienia na Wydziale Elektrycznym studiów magisterskich uzupełniających na kierunku "Elektronika i Telekomunikacja"
- Nr 11/1999/2000 z dnia 20 grudnia w sprawie ulg w komunikacji krajowej PKP dla pracowników Politechniki Śląskiej

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wizyta przedstawiciela NSF z USA

W dniu 16.11.1999 r. Uczelnia miała zaszczyt gościć dra Win Aung - Senior Staff Member of National Science Foundation z USA, organizacji finansującej projekty badawcze w USA.

W spotkaniu, w którym uczestniczyli Prorektor ds. Nauki prof. Remigiusz Sosnowski oraz Prorektor ds. Dydaktyki prof. Wojciech Zieliński omawiano problemy możliwości udziału naukowców z naszej Uczelni w badaniach finansowanych przez National Science Foundation. (zainteresowanych programem NSF odsyłamy do Interentu strona: <http://www.nsf.gov>). Następnie gość wizytował Instytut Informatyki oraz Centrum Studiów Podyplomowych, Nowych Technologii i Restrukturyzacji Przemysłu w Katowicach.

W dniu 18. listopada Prorektorzy ds. Nauki i Dydaktyki prof. Remigiusz Sosnowski oraz prof. Wojciech Zieliński uczestniczyli w uroczystościach nadania tytułu doktora honoris causa Wyższej Szkoły Technicznej w Ostrawie Panu dr Win Aung.

■ Wyjazdy, przyjazdy

W grudniu 1999 r. zarejestrowano 48 wyjazdów zagranicznych do 12 następujących krajów: Czechy (15 osób), Niemcy (13), Francja (4), Litwa (3), Australia (2), Holandia (2), Szwecja (2), USA (2), Włochy (1).

Cele wyjazdów: konsultacje i wykłady - 29 osób, konferencje - 13, wymiana - 3, inne powody - 3 osoby.

W tym samym miesiącu do Uczelni przybyło 5 osób z zagranicy (Rumunia - 2, Francja - 1, Portugalia - 1, Słowacja - 1).

Z ŻYCIA CKI

■ W dniu 3 grudnia 1999 r. w Urzędzie Miasta Rybnik miało miejsce spotkanie Zarządu Miasta, przedstawiciele Izby Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego, oświaty, kultury i szkolnictwa z delegacją miasta Dorsten (RFN), które jest miastem partnerskim Rybnika. W spotkaniu uczestniczył dyrektor CKI. Burmistrz miasta Dorsten omówił aktualne problemy miasta i przedstawił obszary możliwej współpracy miast partnerskich, w tym w zakresie szkolnictwa różnych szczebli. Goście z zainteresowaniem wysłuchali informacji o realizacji w Rybniku kampusu szkół wyższych.

■ W dniu 8 grudnia 1999 r. gośćmi Centrum Kształcenia Inżynierów byli wiceprezydenci miasta Rybnika - Ewa Urbanek-Chołuj i Romuald Niewelt oraz przedstawiciele Klubu Młodych Radnych. Przedyskutowano i uściślono program współpracy Urzędu Miasta z samorządem studenckim oraz kierownictwem Centrum.

■ Inauguracyjne posiedzenie Rady Centrum nowej kadencji z udziałem JM Rektora Bolesława Pochopienia i Prorektora ds. Dydaktyki, przewodniczącego Rady - prof. Wojciecha Zielińskiego, odbyło się w CKI w dniu 9 grudnia 1999 r. Po przedstawieniu składu Rady prze-

prowadzono wybory wiceprzewodniczącego, którym został Prezydent Miasta Rybnik - Adam Fudali. Następnie Rada Centrum wysłuchiwała sprawozdania z działalności Centrum za okres maj-listopad oraz zarysu kierunków działania CKI w roku 2000. Po dyskusji podjęto stosowne uchwały. Rektorzy pozytywnie ocenili zarówno efekty dotychczasowej pracy jak i przedstawione dalsze kierunki działalności Centrum Kształcenia Inżynierów. Wysłuchano też informacji o pracach organizacyjnych związanych z uruchomieniem nowej specjalności Wydziału RIE - "energetyka komunalna" oraz o postępie prac nad realizacją rybnickiego kampusu szkół wyższych.

■ W dniach 11 i 17 grudnia 1999 r. z udziałem przedstawicieli władz dziekańskich, pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziałów RG i RB oraz kierownictwa Centrum - odbyła się uroczystość wręczenia kolejnych dyplomów ukończenia studiów inżynierskich i magisterskich absolwentom wyżej wymienionych Wydziałów.

■ W świątecznie przystrojonej auli Centrum Kształcenia Inżynierów odbyła się w dniu 17 grudnia 1999 r. tradycyjna wieczornica wigilijna, przygotowana przez pracowników i studentów CKI. Spotkanie opłatkowe zaszczytlili swą obecnością dostojni goście, a wśród nich Podsekretarz Stanu w MEN - prof. Wilibald Winkler, Prorektor ds. Dydaktyki - prof. Wojciech Zieliński, przedstawiciele władz samorządowych Rybnika i Wodzisławia, przedstawiciele duszpasterstwa oraz członkowie Rady Centrum. Goście w okolicznościowych wystąpieniach podkreślali szczególną atmosferę ciepła i wzajemnej życzliwości, którą wyróżnia się Centrum Kształcenia Inżynierów. Kolędy - jak co roku - zaśpiewał wraz z uczestnikami wieczornicy - zespół 6x6 Akademickiego Chóru Pol.Śl. pod batutą Michała Myszora.

Sprostowanie

W notatce dotyczącej uroczystości wręczenia "Statuetek Czarnego Diamentu", którą zamieszczono w poprzednim numerze Z ŻYCIA... (str.13) błędnie podano nazwisko Pana Prodziekana Wydziału Budownictwa, uczestniczącego w tej uroczystości. Prodziekanem ds. Studiów Wieczorowych na Wydziale Budownictwa jest dr inż. Andrzej MOKROSZ (a nie A. Makoś jak podano). Przepraszamy

■ I International Seminar on Semiconductor Surface Passivation - SSP'99

W dniach 19-22 września 1999 r. odbyło się w Hotelu "NARCYZ" w Ustroniu, pod auspicjami Sekcji Nauki o Powierzchni Polskiego Towarzystwa Próżniowego, międzynarodowe seminarium naukowe p.n. "I International Seminar on Semiconductor Surface Passivation - SSP'99".

Pomysłodawcą seminarium oraz przewodniczącym Komitetu Naukowego i Organizacyjnego był prof. Jacek SZUBER, a głównym organizatorem - Zakład Fizyki Powierzchni Półprzewodników Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Było to pierwsze spotkanie naukowe, głównie europejskich specjalistów zajmujących się badaniami naukowymi z zakresu pasywacji powierzchni półprzewodników w aspekcie zastosowań w mikroelektronice. Ogółem w seminarium wzięło udział ponad 40 uczestników, w tym blisko 30 uczestników z zagranicy (Anglia, Chiny, Francja, Irlandia, Niemcy, Ukraina, Włochy i Rosja). Seminarium stało się okazją do wymiany informacji, doświadczeń i pomysłów, forum do szerokiej dyskusji na temat aktualnie prowadzonych badań z tej tematyki, nie tylko w Europie oraz umożliwiło prezentację swoich osiągnięć naukowych, zwłaszcza młodym pracownikom naukowym. Stało się ponadto okazją do nawiązania i zacieśnienia kontaktów osobistych.

Seminarium rozpoczął przewodniczący Komitetu Naukowego i Organizacyjnego prof. Jacek SZUBER, który m.in. serdecznie powitał uczestników, w tym członków Międzynarodowego Komitetu Doradczego (International Advisory Committee) z jego przewodniczącym - prof. Hansem HARTNAGELEM z Technische Uni-

versität Darmstadt (Niemcy), który z kolei powitał uczestników seminarium w imieniu Komitetu Doradczego, a następnie przedstawił referat plenarny p.t. "Passivation of Compound Semiconductor Surfaces for Low-Noise Terahertz Devices" w ramach sesji otwarcia seminarium. W ramach tej samej sesji wystąpił również prof. Andrzej JELEŃSKI z Instytutu Technologii Materiałów Elektronicznych w Warszawie, który przedstawił referat p.t. "Surfaces and Interfaces of III-V Semiconductor Compounds". W trakcie seminarium wygłoszono łącznie 18 referatów zaproszonych w ramach 9 sesji tematycznych. Spośród uczestników zagranicznych referaty wygłoszili prof. G.P.SRIVASTAVA z Exeter University (Anglia), prof. Nikolay BERCHENKO z Lviv State University (Ukraina), dr Marie-Paule BESLAND z Ecole Centrale de Lyon (Francja), dr Giovanni BRUNO z Center of Plasma Chemistry of Bari (Włochy), prof. Xiaoyuan HOU z Fudan University of Shanghai (Chiny), dr Thorsten KAMPEN z Chemnitz University (Niemcy), prof. Xinyi ZHANG z University of Science and Technology of China of Hefei (Chiny), dr Vladimir BERKOVITS z Ioffe Institute of Technical Physics of St.Petersburg (Rosja), dr Thomas CHASSE z University of Leipzig (Niemcy), dr Greg HUGHES z Dublin City University (Irlandia) oraz prof. Bernard GRUZZA z B.Pascal University of Clermont-Ferrand (Francja).

Spośród krajowych uczestników seminarium referaty zaproszone wygłoszili: dr.Piotr MAZUREK z Uniwersytetu M.C.Skłodowskiej w Lublinie, dr. Franciszek KROK z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Kra-

kowie oraz dr Bogusława ADAMOWICZ z Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

W trakcie seminarium odbyła się również sesja plakatowa, w trakcie której zaprezentowano ponad 20 komunikatów z prac własnych oraz tzw. sesja okrągłego stołu, z udziałem specjalistów z zakresu pasywacji powierzchni półprzewodników uczestniczących w seminarium, (round-table discussion) n.t. "Current status and perspectives of semiconductor surface passivation", której moderatorem był prof. Hans HARTNAGEL.

Podsumowania bardzo interesujących obrad seminarium dokonał dr Thomas CHASSE, natomiast uroczystego zamknięcia Seminarium - przewodniczący Komitetu Naukowego i Organizacyjnego - prof. J. SZUBER.

Organizatorzy wydali specjalny zeszyt z programem i streszczeniami przedstawionych referatów i komunikatów. Pełna treść referatów plenarnych oraz komunikatów plakatowych po recenzjach zostanie opublikowana w specjalnym numerze VACUUM, czasopiśmie o zasięgu światowym z tzw. listy filadelfijskiej, wydawanego przez Elsevier Science Ltd, UK.

Seminarium było finansowane częściowo z opłat konferencyjnych wnoszonych przez uczestników oraz kilku sponsorów, a częściowo z dotacji Komitetu Badań Naukowych.

W ramach programu socjalnego seminarium, któremu towarzyszyła wspaniała, słoneczna jesienna pogoda, odbyła się m.in. tradycyjna, uroczysta kolacja, połączona z występem zespołu kameralnego oraz ognisko z pieczeniem kiełbsek.

W powszechnej opinii uczestników, w tym wybitnych specjalistów z tematyki powierzchni półprzewodników - m.in. członków komitetów redakcyjnych światowych czasopism naukowych, seminarium dobrze wypełniło lukę w systemie konferencji naukowych z tematyki powierzchni półprzewodników organizowanych w świecie i zgodnie ze wstępnymi ustaleniami będzie organizowane cyklicznie co 2 lata, z udziałem specjalistów ze wszystkich ważniejszych ośrodków światowych z tej tematyki.

Jacek Szuber

■ TEMAG '99

W dniach 3-5 listopada 1999 r. odbyła się w Hotelu "Muflon" w Ustroniu VII Międzynarodowa Konferencja "Trwałość Elementów i Węzłów Konstrukcyjnych Maszyn Górniczych - TEMAG'99", zorganizowana przez Zakład Podstaw Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn Instytutu Mechanizacji Górnictwa Politechniki Śląskiej. Tradycyjnie program konferencji obejmował 2 części:

Część I - referaty naukowe i prezentacje techniczne dotyczące najnowszych osiągnięć związanych z szeroko rozumianymi problemami trwałości eksploatacyjnej maszyn i urządzeń górniczych;

Część II - szkoleniowa nt. "Metodyka projektowania

węzłów łożyskowych ze względu na kryterium trwałości".

W konferencji uczestniczyło około 70 osób, w tym liczna grupa pracowników naukowych reprezentujących uniwersytety techniczne w Ostrawie i Koszycach (7 osób). Około 40 uczestników reprezentowało kadrę inżyniersko-techniczną kopalń oraz zaplecza technicznego i naukowo-badawczego przemysłu maszyn górniczych.

W czasie konferencji wygłoszono 25 referatów naukowych i naukowo-technicznych, w tym 10 referatów zagranicznych. Konferencji towarzyszyły interesujące prezentacje osiągnięć technicznych firm: TAMROCK VÖEST ALPINE Sp. z o.o., STUART - Polska oraz TUSCHEN - ZIMMERMAN AG (Niemcy).

Szeroko też przedstawiono główne problemy trwałości maszyn i urządzeń eksploatowanych w kopalniach Katowickiego Holdingu Węglowego.

Recenzowane referaty konferencyjne opublikowano w zbiorze o symbolu identyfikacyjnym "TEMAG'99" ISBN - 83-909662-2-0 (materiały dostępne w Bibliotece Instytutu Mechanizacji Górnictwa).

Konferencja uzyskała wysoką ocenę uczestników i poparcie dla jej kontynuowania. Postanowiono więc zorganizować VIII Konferencję TEMAG 2000 w listopadzie 2000 roku.

Międzynarodowej Radzie Programowej Konferencji przewodniczył prof. dr hab.inż. Stanisław Ścieszka, a przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był dr inż. Jacek Spalek.

Jacek Spalek

■ Postępy w laboratoryjnej i przemysłowej syntezie organicznej

W dniach 7-10 listopada 1999 r. odbyła się w Ustroniu w Hotelu "Sokół" konferencja "Postępy

w laboratoryjnej i przemysłowej syntezie organicznej". Organizatorami konferencji był Instytut Chemii i Technologii Organicznej Pol.Śl. oraz Sekcja Chemii Organicznej Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczyli profesorowie Stefan Baj i Jerzy Suwiński, a sekretarzem była dr Ewa Zielińska.

Wiodącymi kierunkami konferencji były procesy utleniania oraz kompleksy metali w syntezie organicznej. Wykłady plenarne wygłosili na zaproszenie profesorowie: Józef J. Ziółkowski, Stanisław Ciborowski,

Bogdan Marciniak, Jerzy Wasilewski, Jacek Młochowski i Jerzy Myszkowski.

W konferencji uczestniczyło 50 osób reprezentujących uniwersytety, politechniki, instytuty badawcze i zakłady przemysłowe. Odbyły się 4 sesje referatowe oraz długa dyskusja plenarna poświęcona między innymi potrzebie organizacji relatywnie niewielkich konferencji o charakterze międzyrodowiskowym (od profesora do inżyniera z przemysłu) i tematyce takich przyszłych konferencji.

Mglista i deszczowa pogoda sprzyjała stuprocentowej frekwencji uczestników we wszystkich obradach, nie pozwoliła natomiast na zaplanowany w programie spacer po Ustroniu. Zorganizowano, zamiast tego, wypad samochodami do chaty zbójnickiej na Równicy na grzane piwo (kierowcy pili herbatę!), z którego pochodzi załączone zdjęcie.

Ewa Zielińska

■ GÓRNICTWÓ 2000

W dniach 23 i 24 listopada 1999 r. w Ośrodku Turystycznym "ZAGROŃ" w Szczyrku odbyła się Międzynarodowa Konferencja "Górnictwo 2000", zorganizowana przez Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Górnictwa i Geologii oraz Instytut Mechanizacji Górnictwa Politechniki Śląskiej.

Honorowy patronat nad konferencją objęli: Wiceminister Gospodarki dr inż. Jan Szlązak oraz Prezes Wyższego Urzędu Górniczego mgr inż. Wojciech Bradecki.

Konferencja połączona była z obchodami 50-lecia pracy w Politechnice Śląskiej oraz 70-lecia urodzin prof. dr hab.inż. dr h.c. Walerego Szuścika.

W konferencji wzięło udział 176 uczestników. W materiałach konferencyjnych opublikowano 83 recenzowane artykuły (w tym 11 zagranicznych).

Jacek Spalek

■ BESKIDZKIE SEMINARIUM ELEKTRYKÓW BSE'99

28.11-1.12.99, Istebna - Pietraszonka

W dniach od 28 listopada do 1 grudnia 1999 r. odbyło się XIII Beskidzkie Seminarium Elektryków, zorganizowane przez Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej oraz Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej - O/Gliwice. Miejscem obrad tradycyjnie była Chatka Studencka, położona malowniczo na skraju lasu na stokach Baraniej Góry w małym przysiółku Istebna - Pietraszonka. Przedwczesne nadejście pierwszych śniegów było miłą niespodzianką dla uczestników, którzy

z okien Chatki mogli podziwiać panoramę Beskidu Śląsko-Morawskiego w pełnej zimowej krasie, jednak dla organizatorów - stało się przyczyną nieoczekiwanych perturbacji, albowiem okazało się, że samochody trzeba było pozostawić w dolinie Olzy, a dalszy transport środków audiowizualnych, materiałów konferencyjnych i żywności musiał odbyć się jedynym niezawodnym w górach środkiem lokomocji czyli na górskich saniach, zaprzężonych w odporne na kaprysy aury - konia. Uczestnicy seminarium (w liczbie 40) spotkali się - jak zwykle - na dworcu PKP w Wiśle - Głębcie o godzinie 18.00, potem: krótki przejazd autobusem przez przełęcz Kubalonka, nieco uciążliwy marsz pod górę przez las przy świetle latarek, wreszcie - gorący i swojsko pachnący posiłek u miejscowej góralki pani Danuty, zakończony kubkiem grzanego wina - i już Chatka z ciepłym i przytulnym wnętrzem "salonu", ogrzewanym przez płonący kominek.

Duża liczba planowanych podczas seminarium wystąpień spowodowała, że do obrad trzeba było przystąpić jeszcze tego samego wieczoru - zaraz po zakwaterowaniu. Wykład inauguracyjny, otwierający kolejny już trzynasty "3 dniowy rok akademicki" na University of Pietraszonka (przyjęta w środowisku i powszechnie akceptowana żartobliwa nazwa Beskidzkiego Seminarium Elektryków) został poświęcony historii oraz potrzebie normalizacji, a jego autorem była osoba najbardziej kompetentna w tej materii - dyrektor Zespołu Elektryki w Polskim Komitecie Normalizacyjnym dr Tomasz Schweitzer. O północy zaczęły się referaty, poświęcone zagadnieniom dydaktycznym i historii nauki. Za całkiem udany należy uznać debiut dwóch studentek: Izy Kranc (studentki Wydziału Elektrycznego), dzielącej się doświadczeniami i spostrzeżeniami z półrocznych studiów w Niemczech (w ramach programu Sokrates/Erasmus) oraz Maji Duda (studentki Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego), która przypomniała postać śląskiego średniowiecznego uczonego - Witeliusza. Grzegorz Kłapyta, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego I Ogólnopolskich Warsztatów Doktoranckich z zakresu Elektrotechniki, Elektroniki i Informatyki podsumował wyniki naukowe tego pionierskiego przedsięwzięcia, które zgromadziło 53 doktorantów z 15 uczelni.

W poniedziałek obrady rozpoczęły się wykładem profesora Ryszarda Borowskiego (ATR Bydgoszcz), w którym przedstawił nowe możliwości nietypowego wykorzystywania falowników, przeznaczonych do zasilania rezerwowego - jako filtrów aktywnych, kompensujących moc bierną i odkształcenia. Interesującym dla szerokiego grona słuchaczy okazał się wykład profesora Jaka Przygodzkiego (Pol. Warszawska), omawiający nowe wyniki badań i nowe sposoby opisu własności blach magnetycznych. Ciekawym rozszerzeniem tematyki stało się wystąpienie mgra Ra-

Miejsce obrad, czyli University of Pietraszonka w zimowej scenarii

nie intrygująco. Szerokie i dogłębne rozważania, obejmujące zarówno aspekty ekonomiczne, jak i techniczne, przekonały słuchaczy, że istota problemu nadal tkwi w postępie prac badawczych nad akumulatorami. Ciekawym rozwinięciem i uzupełnieniem tematu stał się referat dra hab. Jerzego Mikulika (Pol. Krakowska), prezentujący możliwości wykorzystania indukcyjnych silników liniowych w napędzie najróżniejszych środków transportu, poczynawszy od niezwykle pomysłowych pojazdów, usprawniających ruch w obrębie dużych aglomeracji miejskich, a na pociągach podmiejskich - kończąc. Wystąpienie wzbogaciły kolorowe przeźrocza, prezentujące projekty i prototypy różnorodnych, opracowanych w świecie, rozwiązań.

We wtorek wykład przedstawił profesor Zbigniew Gacek (Pol. Śląska). Wykład ten, omawiający nowe techniki i technologie w przesyłce energii elektrycznej, wyróżniał się bardzo bogatym materiałem ilustracyjnym, prezentującym umiejętnie dobrane przykłady z kraju i ze świata.

Po każdym z zaproszonych wykładów miała miejsce prezentacja referatów. W sumie wygłoszono 24 referaty. Część z nich miała związek z wystąpieniami głównymi, a część - wprowadzała pod dyskusję nowe atrakcyjne zagadnienia. Profesor W. Janke (Pol. Koszalińska) wskazał na możliwość wykorzystania rekurencyjnych algorytmów splotowych do symulacji nieliniowych układów elektronicznych w dziedzinie czasowej. Prof. M. Ronkowski (Pol. Gdańska) wzbudził spore zainteresowanie niekonwencjonalnym podejściem do teorii maszyn elektrycznych, bazującym na dwóch wzorcowych typach sprzężeń: elektromechanicznym i transformatorowym. Dr K. Fajarewicz przedstawił główne tezy dopiero co obronionej pracy doktorskiej, dotyczącej nowej metody analizy wrażliwości układów.

Ciekawie wypadły prezentacje młodych adeptów nauki z Politechniki Opolskiej (referat R. Wróbla o możliwości zwiększenia momentu silnika tarczowego prądu stałego i A. Gardeckiego - o testowaniu sztywnostabilności pewnej klasy równań różniczkowych), z Politechniki Zielonogórskiej (referaty: T. Hebisza i M. Jackiewicza z zakresu kryptografii oraz referat A. Pławiak - Mowna o wykorzystaniu techniki obiektowej do zarządzania bazą danych) oraz z Pol. Śląskiej (referaty: D. Dudy o uszkodzalności elektroenergetycznych kabli SN, G. Kłapyty o silnikach dwubiegowych oraz Z. Pilcha, prezentujący założenia projektowe i wnioski z realizacji stanowiska badawczego do pomiaru momentu elektromagnetycznego silników elektrycznych).

Ciekawe i inspirujące uwagi do dyskusji nad referatami wnieśli przewodniczący kolejnych sesji: prof. T. Rodacki (Pol. Śląska), prof. M. Łukaniszyn (Pol. Opolska), prof. W. Janke (Pol. Koszalińska), doc. Ivo Pinkiewicz (Instytut Energetyki - O/Łódź), dr Z. Wysocki (Pol. Śląska) i dr E. Gierczak (Pol. Świętokrzyska).

Podsumowując przebieg obrad, należy zwrócić uwagę na dobrą i miłą atmosferę, stałą gotowość uczestników do dyskusji, jak też - do życzliwych (co wcale nie znaczy, że aprobujących, bo również - krytycznych) uwag i komentarzy. W tworzeniu tej atmosfery seminarium pomogły bez wątpienia sympatyczne życzenia Ministra Nauki profesora Andrzeja Wiszniewskiego, który w liście do przewodniczącego seminarium profesora Krzysztofa Kluszczyńskiego, odczytanym podczas otwarcia, napisał: "Jakże chętnie przyjechałbym do Istebnej! Niestety, w tym okresie będę poza granicami Polski. Ale obiecuję, że moje myśli i najlepsze życzenia będą towarzyszyły uczestnikom obrad".

fała Sosińskiego (Pol. Śląska), który omówił magnetyczne i technologiczne własności materiałów amorficznych i nanokrystalicznych.

Wieczorną porą, po poobiednim spacerze wśród bajkowo ośnieżonych smreków do schroniska Przystop pod Baranią Górą, swój wykład zaprezentował prof. Eugeniusz Kałuża (Pol. Śląska). W kontekście wspomnianych na wstępie zdarzeń, czyli tego, że Chatka została odcięta przez śnieg, a łączność ze światem zapewnił koń - pytanie, postawione w tytule wystąpienia "Kiedy samochody elektryczne staną się popularnym środkiem transportu?" zabrzmiało szcegół-

Wszystkie wykłady i referaty znalazły się w 2-języcznym (j. polski i j. angielski) Proceedings of Seminar on Electrical Engineering (Conference Archives vol. 8, 1999), liczącym 242 strony i składającym się z 3 części: część I - zaproszone wykłady, cz. II - referaty i cz. III sesja dydaktyczna. Ich wydanie zostało dofinansowane przez Komitet Badań Naukowych.

Zgodnie z tradycją, aż dwoma tortami, będącymi przejawem najwyższego kunsztu kulinarnego pani Danusi, uczczono sukcesy naukowe uczestników seminarium, a mianowicie: tytuł naukowy profesora Ryszarda Strzeleckiego (Pol. Zielonogórska), habilitację A. Wac-Włodarczyka (Pol. Lubelska) i doktorat K. Fajarewicza (Pol. Śląska).

Seminarium zakończyło się w środę rano podsumowaniem i wspólnym śniadaniem, obwieszcającym uczestnikom BSE rozpoczęcie "przerwy międzysemestralnej", która na University of Pietraszonka (PU) trwa dokładnie 362 dni. Z żalem żegnając się, profesorowie i asystenci PU obiecywali nie zaniedbywać się w prowadzeniu dalszych badań naukowych na "rodzimych uniwersytetach" i przyrzekali, że podczas czternastego seminarium zaprezentują nowe interesujące wyniki.

Krzysztof Kluszczyński

■ Inżynier elektryk w przemyśle niemieckim

7 grudnia 1999 r. w auli im. prof. Lucjana Nehrebeckiego na Wydziale Elektrycznym odbyła się niezwykle interesująca prelekcja pana Bernarda Strzałkowskiego, dyplomowanego inżyniera z Infineon Technologies AG i Gr. w Monachium (Niemcy). Pan B. Strzałkowski wygłosił dwa wykłady:

- Inżynier elektryk w przemyśle niemieckim, wyniki wieloletnich doświadczeń
- CoolMOS tranzystor i inne osiągnięcia technologiczne firmy SIEMENS Infineon.

Prelekcja zgromadziła ok. 150 osób, pracowników i studentów Wydziału Elektrycznego, nauczycieli i młodzież szkół średnich oraz inżynierów elektry-

ków, energoelektroników i elektroników.

W pierwszym wykładzie autor przekazał wyniki doświadczeń, które uzyskał kończąc w Niemczech studia, rozpoczęte na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej oraz pracując w przemyśle niemieckim w okresie ponad piętnastu lat. W czasie wykładu poruszył zasadnicze i aktualne problemy kształcenia inżynierów, porównując systemy kształcenia w Niemczech i w Polsce.

Drugi wykład poświęcony był technologii i produktom firmy INFINEON. Głównym przykładem jest najnowszy tranzystor typu MOSFET o nazwie firmowej CoolMOS. Jest to tranzystor wysokonapięciowy o zmi-

nimalizowanych stratach przewodzenia i zminimalizowanych czasach przełączania. Autor przedstawił tendencje rozwojowe związane z najnowszą technologią oraz możliwościami aplikacyjnymi.

Wykłady ilustrowane były przezroczami i filmem video.

Wykłady, których organizatorem był Dziekan Wydziału Elektrycznego, zapoczątkowały cykl prelekcji naukowo-technicznych adresowanych głównie do młodzieży szkół średnich i młodzieży studiującej. Wykładowcami będą wychowankowie Wydziału Elektrycznego oraz osoby zajmujące różne eksponowane stanowiska w nauce, przemyśle i polityce.

(m)

■ Seminarium w Szentendre

W dniach 9 -11 grudnia 1999 r. w Szentendre (Węgry) odbyło się seminarium pt: "Możliwości Centrów Czystszej Produkcji we wzmacnianiu zarządzania środowiskiem w krajach Europy Środkowo-Wschodniej", zorganizowane przez Regionalne Centrum Środowiska.

W seminarium wzięli udział przedstawiciele Centrów Czystszej Produkcji i Centrów Zapobiegania Zanieczyszczeniom z Czech, Słowacji, Japonii, Litwy, Łotwy, Estonii, Węgier, Macedonii, Chorwacji, Bułgarii, Rumunii, Słowenii, Polski a także przedstawiciele Organizacji Międzynarodowych UNEP, OECD, WBCSD, INEM, Komisji Europejskiej. Polskie Centrum Czystszej Produkcji reprezentował prof. dr hab. inż. Zygfryd Nowak, Centrum Czystszej Produkcji GIG reprezentował dr inż. Włodzimierz Sokół, Centrum Zapobiegania Zanieczyszczeniom przy Politechnice Śląskiej reprezentowała inż. Barbara Boryczka. W trakcie seminarium przedstawiono działalność Centrów Czystszej Produkcji w poszczególnych krajach oraz możliwości finansowania działalności na rzecz czystszej produkcji.

Seminarium zakończono wystosowaniem do władz Unii Europejskiej rezolucji dotyczącej roli Centrów Czystszej Produkcji i Centrów Zapobiegania Zanieczyszczeniom we wzmacnianiu zarządzaniem środowiskiem w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

Barbara Boryczka

KOLEJNI ABSOLWENCI Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych

W dniu 10 grudnia 1999 r. odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów absolwentom V cyklu Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych z zakresu przyjaznej dla środowiska restrukturyzacji przemysłu ciężkiego. Dyplomy sygnowane przez Uniwersytet Minnesota i Politechnikę Śląską wręczali: Dyrektor Centrum ds. Krajów Przekształcających się (Center for Nations in Transition), prof. Zbigniew BOCHNIARZ i Prorektor ds. Nauki Politechniki Śląskiej prof. Remigiusz SOSNOWSKI.

W ciągu 5 lat istnienia Studium 127 osób z 70 przedsiębiorstw i instytucji obroniło prace dyplomowe i zostało absolwentami studiów.

Po zakończeniu ceremonii wręczenia dyplomów rozpoczęło się seminarium "Problemy ochrony środowiska w przemyśle ciężkim", poświęcone prezentacji wyróżnionych prac dyplomowych. Prace swe przedstawili kolejno:

- Mgr inż. Marek BOROWICKI - Polityka informacyjna firmy w sytuacjach kryzysowych. Hipotetyczne przypadki związane z działalnością ELEKTROBUDOWY S.A.
- W imieniu nieobecnego Prezesa Elektrowni "Łagisza" S.A. - z-ca dyrektora ds. technicznych mgr inż. Dariusz NIEMIEC - Wypełnianie wymogów ochrony środowiska przez zakłady z "listy 80" na przykładzie Elektrowni "Łagisza" S.A. w Będzinie
- Dr inż. Zygmunt ROZEWICZ - Możliwość wystąpienia sytuacji krytycznych (kryzysowych) w przedsiębiorstwie badawczo-pomiarowym w warunkach transformacji gospodarki (w oparciu o analizę zagrożeń w ZPBE Energopomiar Sp. z o.o.)
- Mgr inż. Adam SMOLIK - Analiza efektywności ekologiczno-ekonomicznej budowy IOS w Elektrowni Jaworzno III S.A.
- Mgr inż. Klemens ŚCIERSKI - Polityka proinnowacyjna Elektrowni "Łagisza" S.A. i jej wpływ na restrukturyzację przedsiębiorstwa ze szczególnym uwzględnieniem redukcji tlenków azotu.

W pierwszym kwartale br. rozpocznie się kolejna, VI edycja Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych.

Jerzy Barglik

KONKURS FIATA

W dniu 3.12.1999 r. odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów laureatom konkursu Fiata. Była to już trzecia edycja konkursu w naszej Uczelni. Bezpośrednia ceremonia wręczenia dyplomów odbyła się w tym roku w Bielsku-Białej. Politechnika Bielska (która również uczestniczyła w konkursie) zorganizowała uroczystość w Ratuszu Miasta z udziałem przedstawicieli Władz Miasta Bielska-Białej i Starostwa Bielskiego. Podobnie jak w ubiegłym roku stypendia zostały ufundowane przez przedsiębiorstwa skupione w koncernie Fiat: Fiat Auto-Poland - Bielsko Biała, Teksid Poland - Bielsko-Biała, Magneti - Marelli - Sosnowiec.

W spotkaniu uczestniczyła 2-osobowa delegacja z Centrum Badawczego Fiata w osobach: Anna Maria PIASCO, Alfonso BRUNO oraz korespondent konsularny Republiki Włoskiej p. Federico LANDUCCI i przedstawiciele sponsorujących przedsiębiorstw. Laureatami zostali następujący absolwenci Politechniki Śląskiej:

Za najlepsze prace doktorskie:

dr inż. Adam Ciesiołkiewicz (RIE), promotor - prof. dr hab.inż. Stefan Postrzednik

dr inż. Marek Pawełczyk (RAu), promotor - prof. dr hab.inż. Antoni Niederliński

Za prace magisterskie:

mgr inż. Andrzej Pusiewicz (RAu), promotor - prof. Mirosław Zaborowski

mgr inż. Jerzy Fiołka (RAu), promotor - dr hab.inż. Zdzisław Filus

mgr inż. Marcin Gajewski (ROZ), promotor -
dr inż. Krzysztof Pałucha

mgr inż. Adam Żak oraz mgr inż. Marek Ślusarczyk (RMT - wspólna praca), promotor -
prof. dr inż. Józef Gawroński.

Wręczenia dyplomów dokonał Prorektor ds.
Nauki prof. dr hab.inż. Remigiusz Sosnowski

w obecności Dziekanów Wydziałów oraz pro-
motorów nagrodzonych prac.

Niezależnie od otrzymanych dyplomów laureaci odebrali w Kasie Kwestury równowartość 3 mln lirów, co stanowi kwotę 6.570 zł (praca doktorska) i równowartość 2 mln lirów, co stanowi kwotę 4.380 (praca magisterska).

KONKURS NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ Z ELEKTRYKI

13 grudnia 1999 r. na Wydziale Elektrycznym odbyło się seminarium związane z rozstrzygnięciem XXXI edycji "Konkursu na najlepszą pracę dyplomową z elektryki", ogłoszonego przez Oddział Gliwicki Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Komisja Konkursowa w składzie:

dr inż. Marian Mikrut, Prezes OG SEP - przewodniczący, dr hab.inż. Bogusław Grzesik prof. w Pol.Śl. - Dziekan Wydziału Elektrycznego, dr hab.inż. Kazimierz Gierlotka prof. w Pol.Śl. - Prodziekan Wydziału Elektrycznego, dr hab. inż. Krystian Kalinowski prof. w Pol.Śl. (RG), dr hab.inż. Aleksander Żywiec prof. w Pol.Śl. (RE), dr inż. Lucjan Karwan (RAu), dr inż. Eligiusz Pasecki (RE) i dr inż. Marian Sauczek (RE) - przewodniczący Komisji ds. Młodzieży i Studentów OG SEP, po zapoznaniu się ze zgłoszonymi pracami i wysłuchaniu referatów wygłoszonych przez autorów 12 prac dyplomowych wykonanych w 1999 roku na trzech Wydziałach naszej Uczelni (RAu, RE, RG - specj. Automatyzacja i Elektryfikacja Kopalń), postanowiła przyznać:

1. Pierwszą nagrodę w wysokości 600 zł

mgr inż. Dariuszowi Wójcikowi

za pracę pt. "Iterfejs użytkownika do programu komputerowej analizy cienkoprzewodowych struktur promieniujących" wykonaną w Instytucie Elektroniki (promotor - prof. dr hab. inż. Andrzej Karwowski)

2. Dwie równorzędne drugie nagrody w wysokości po 400 zł

mgr inż. Adrianowi Bieniek za pracę pt. "Układ wizualizacji kopalnianej, mikrosterownikowej sieci CAN na komputerze IBM PC" wykonaną w Katedrze Elektryfikacji i Automatyzacji Górnictwa (promotor - dr inż. Aleksander Fręchowicz)

mgr inż. Jarosławowi Kozaczyńskiemu za pracę pt. "Możliwości zastosowania układów CPLD do sterowania tranzystorowego falownika klasy D - projekt i realizacja układu sterowania" wykonaną w Instytucie Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej (promotor - dr inż. Marcin Kasprzak)

3. Trzy równorzędne trzecie nagrody w wysokości po 250 zł

mgr inż. Michałowi Tokarzowi za pracę pt. "Wykorzystanie pakietu Matlab do badań symulacyjnych sterowników napięcia przemiennego" wykonaną w Katedrze Maszyn i Urządzeń Elektrycznych (promotor - dr hab. inż. Aleksander Żywiec, prof. Pol. Śl.)

mgr inż. Tomaszowi Woźnica za pracę pt. "Stacja przekaźnikowa dla systemu radiokomunikacji ruchomej lądowej pracująca w paśmie 450 MHz" wykonaną w Instytucie Elektroniki (promotor - dr inż. Andrzej Błonarowicz)

mgr inż. Romanowi Żurkowskiemu - za pracę pt. "Analizator harmonicznego napięcia przemiennego" wykonaną w Instytucie Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej promotor - dr inż. Andrzej Met).

Sześć pozostałych prac (Tomasz Adrikowski - RE, Rafał Kafka - RE, Grzegorz Krawczyk - RE, Adrian Nocoń - RE, Maciej Surma - RAu, Mariusz Zarębski - RG) postanowiono wyróżnić, przyznając nagrody w wysokości po 150 zł. Fundatorem nagród, oprócz SEP, było Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej - Oddział Elektryków. Laureaci konkursu zostali zaproszeni na tradycyjne spotkanie noworoczne SEP (12 stycznia 2000 r.), podczas którego nastąpi uroczyste ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie dyplomów. Głównym organizatorem konkursu, jak w poprzednich kilku latach, był dr inż. Marian Sauczek.

Ukonstytuowanie się Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego VII kadencji na lata 1999-2002

Na pierwszym posiedzeniu plenarnym w dniu 2 grudnia 1999 r. ukonstytuowała się Rada Główna (RG) VII kadencji.

Prezydium Rady Głównej

- Przewodniczący - prof. dr hab. Andrzej Pelczar (UJ)
 Wiceprzewodniczący - prof. dr hab. Andrzej Dubas (AR Poznań)
 - prof. dr inż. Andrzej Gomuliński (PW)
 - prof. dr inż. Andrzej Hałas (PW)
 - prof. dr hab. Andrzej Jamiołkowski (UMK)
 - prof. dr hab. Maksymilian Pazdan (UŚl.)

Członkowie Prezydium:

- dr Maria Baster-Grzaślewicz (AP w Krakowie)
- prof. dr hab. Jerzy Błażejowski (UGd.)
- prof. dr hab. Bogdan Fechner (UAM w Poznaniu)
- prof. dr hab. Bolesław Ginter (UJ)
- prof. dr hab. Jan Pawlaczyk (A. Med. w Poznaniu)
- ks. prof. dr hab. Ryszard Rubinkiewicz (KUL w Lublinie)
- stud. Wojciech Olejniczak (SGGW w Warszawie)

*

Przewodniczący i wiceprzewodniczący Sekcji Rady Głównej

Sekcja Uczelni Ekonomicznych

- prof. dr hab. Eugeniusz Rychlewski (WSH i FM w Warszawie)
 prof. dr hab. Marek Capiński (WSB-NLU w Nowym Sączu)

Sekcja Uczelni Artystycznych

- prof. Henryk Kuźniak (PWSF, TviT w Łodzi)

Sekcja Uczelni Pedagogicznych

- prof. dr hab. Jerzy Kreiner (AP w Krakowie)
 prof. dr hab. Jerzy Kurcz (PWSZZ w Nowym Sączu)

Sekcja Uczelni Medycznych

- prof. Jan Pawlaczyk (A. Med. w Poznaniu)
 prof. dr hab. Paweł Lampe (Śl. AM w Katowicach)

Sekcja Uczelni Technicznych

- prof. dr hab. inż. Wojciech Mitkowski (AGH w Krakowie)

Sekcja Uniwersytetów

- prof. dr hab. Jerzy Błażejowski (U Gd.)
 prof. dr hab. Bogdan Lesyng (UW)

Sekcja Uczelni Rolniczych

- prof. dr hab. Andrzej Dubas (AR w Poznaniu)

Sekcja Uczelni Wychowania Fizycznego

- prof. Zdzisława Wyżnikiewicz-Kopp (AWF w Gdańsku)

*

Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Komisji Rady Głównej

Komisja Badań Naukowych

- prof. dr hab. Bogdan Fechner (UAM w Poznaniu)
 prof. dr hab. Józef Musielok (U Opolski)

Komisja do Spraw Kadrowych

- prof. dr hab. Bolesław Ginter (UJ)
 prof. dr hab. Jerzy Kreiner (AP w Krakowie)

Komisja Ekonomiczna

- prof. dr hab. Andrzej Jamiołkowski (UMK w Toruniu)

Komisja Dydaktyki i Spraw Studenckich
 dr Maria Baster-Grzaślewicz (AP w Krakowie)
 dr Tomasz Kozłowski (UMK w Toruniu)

Komisja Rozwoju i Organizacji
 prof. dr inż. Andrzej Hałas
 prof. dr hab. Kazimierz Kosiniak-Kamysz (AR w Krakowie)
 prof. dr hab. inż. Ryszard Parkitny (Pol. Częstochowska)

*

Przewodniczący Zespołu ds. Prawa o Szkolnictwie Wyższym
 - prof. dr hab. Maksymilian Pazdan (U Śl.)

*

Przewodniczący Zespołu ds. Jakości Kształcenia
 - prof. dr hab. Andrzej Dubas (AR w Poznaniu)

*

Przewodniczący Zespołu ds. Współpracy z Zagranicą
 - prof. dr hab. Jerzy Błażejowski (U Gd.)

Z PRAC KBN

■ Posiedzenie Komitetu

15 grudnia 1999 roku odbyło się posiedzenie Komitetu Badań Naukowych. Obradom przewodniczył Minister Nauki, Przewodniczący Komitetu prof. Andrzej Wiszniewski.

Na wstępie Przewodniczący Komitetu przywitał Longina Komołowskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów i Ministra Pracy i Polityki Społecznej, którego 8 listopada 1999 r. Premier powołał w skład Komitetu Badań Naukowych.

Po przyjęciu porządku obrad i protokołu z posiedzenia KBN 20 października 1999 r. Komitet wysłuchał bieżącej informacji min. Małgorzaty Kozłowskiej o wydatkach w ramach działu 77 - Nauka w 1999 roku.

Departament Badań przedstawił projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie podziału między komisje KBN i ich zespoły środków finansowych na finansowanie lub dofinansowanie w 1999 r. inwestycji budowlanych i aparaturowych służących potrzebom badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych (zmiana uchwały KBN nr 18/99 z 16 czerwca 1999 r.). Zgodę na zwiększenie środków na inwestycje - zgodnie z ustawą o finansach publicznych - wyraził 3 grudnia Minister Finansów. Komitet jednomyślnie przyjął zaproponowany podział. Komitet warunkowo zaaprobował również - przedłożony przez Departament Badań - projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr 17/99 z 16 czerwca 1999 r. w sprawie podziału między komisje KBN i ich zespoły środków finansowych na działalność statutową jednostek nauko-

wych i badawczo-rozwojowych w 1999 roku. Środki zostały zwiększone o 72 837 291 zł do łącznej wysokości 1 331 994 717 zł. W kwocie środków ogółem objętych tym podziałem są środki dodatkowe, wskazane zespołom przez Komitet w październiku na zwiększenie dotacji podmiotowej jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych, stosownie do wyników rozpatrzenia złożonych odwołań.

Zespół	I rok realizacji [zł]	łączny limit [zł]	kol. 2 [%]
1	2	3	4
H-01	3 389 257	7 415 130	4,34
H-02	3 333 539	7 136 381	4,27
P-03	3 630 920	8 058 668	4,65
P-04	7 955 484	16 771 988	10,18
P-05	15 668 864	33 201 351	20,05
P-06	7 373 532	15 595 972	9,44
T-00	3 558 634	7 988 865	4,55
T-07	5 031 411	10 702 217	6,44
T-08	5 637 128	12 098 841	7,21
T-09	6 436 368	13 896 688	8,24
T-10	3 950 099	8 438 679	5,05
T-11	5 179 756	11 003 946	6,63
T-12	6 999 077	14 616 434	8,96
KBP	41 351 596	88 179 490	52,92
KBS	36 792 473	78 745 670	47,08
KBN	78 144 069	166 925 160	100,00

Równocześnie Komitet postanowił, że zespoły ustalą wysokości nakładów przeznaczonych na finansowanie projektów promotorskich i młodych badaczy.

Komitet ustanowił projekt badawczy zamawiany pod nazwą "Chemia C₁ - procesy przemian chemicznych metanu (gazu ziemnego)". Projekt dotyczy poszukiwań nowych, selektywnych metod przetwarzania metanu na etylen, związki tlenowe, gaz syntezowy i inne podstawowe półprodukty niezbędne do wytwarzania tworzyw sztucznych, włókien i kauczuków syntetycznych, nawozów sztucznych oraz wielu in-

nych produktów syntezy petrochemicznej, wytwarzanych obecnie z ropy naftowej.

Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedstawił informacje o dotychczas rozstrzygniętych konkursach 5. Programu Ramowego UE (dane dla 10 krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz Cypru). Wśród autorów ponad 11000 zgłoszonych projektów znalazły się 3733 instytucje (w tym 855 polskich). W około 3200 projektach przyjętych do realizacji będzie uczestniczyć 706 instytucji, w tym 167 z naszego kraju. 3 listopada 1999 r. została przekazana część tegorocznego wkładu Polski do budżetu 5. PR (równowartość 10 736 560 EURO). Pozostała część (w wysokości 10 000 000 EURO) będzie wpłacona ze środków PHARE.

Sekretarz Komisji Wyborczej przedstawił informację o przebiegu wyborów do zespołów komisji KBN IV kadencji.

Na zakończenie przekazano członkom Komitetu:

- obwieszczenie Ministra Nauki - Przewodniczącego KBN o sprostowaniu błędów w uchwale KBN nr 24/99 z 15 września 1999 r. w sprawie podziału komisji Komitetu na zespoły oraz dziedzin i dyscyplin nauki należących do właściwości poszczególnych zespołów w czwartej kadencji Komitetu (Dz. Urz. KBN nr 5, poz. 24), w której w §6, w pkt. 9 w lp. T-9.5 zamiast wyrazu "ochrona" powinien być wyraz "ochronny".
- propozycje zmian w ustawie z 25 lipca 1985 roku o jednostkach badawczo-rozwojowych (zostały zamieszczone w serwisie WWW Komitetu na stronie <http://www.kbn.gov.pl/pub/kbn/docs/projekt2/index2.html>)
- założenia polityki innowacyjnej państwa do 2002 roku przyjęte przez Radę Ministrów na posiedzeniu 6 grudnia 1999 r. (dokument zostanie wkrótce wydany drukiem i zamieszczony w serwisie WWW Komitetu).

Kolejne posiedzenie Komitetu zaplanowano na 19 stycznia 2000 roku. Minister Andrzej Wiszniewski złożył wszystkim zgromadzonym życzenia z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia i ostatniego w tym Milenium - Nowego Roku.

dr Tadeusz Zaleski
Rzecznik Prasowy KBN

PROBLEMY KADROWE PAN

Podczas posiedzenia 8 grudnia 1999 r. Komitet Społeczny Rady Ministrów między innymi zapoznał się z informacją na temat "Wspomaganie inicjatyw zmierzających do utworzenia kadry badawczej PAN oraz wykorzystanie potencjału badawczego PAN dla celów edukacyjnych", przygotowaną przez Polską Akademię Nauk. KSRM zalecił autorom informacji uzupełnienie materiału w odpowiednie wnioski, a następnie uzgodnienie ostatecznego kształtu z Komitetem Badań Naukowych i Ministerstwem Edukacji Narodowej. Tak przygotowany dokument mógłby zostać wniesiony pod obrady Rady Ministrów.

Dane statystyczne wskazują na niekorzystne dla nauki polskiej zjawisko starzenia się kadry naukowej, co dotyczy zresztą nie tylko pracowników Polskiej Akademii Nauk. Występuje też coraz większa luka pokoleniowa, np. średnia wieku profesorów zbliża się do 60 lat, docentów 50-55 lat, a średni wiek adiunktów osiąga granicę prawie 40 lat. Przyczyny tego stanu rzeczy są ogólnie znane. Główną jest trudność w pozyskiwaniu do pracy naukowej absolwentów wyższych uczelni, którzy swą karierę zawodową chcieliby związać z pracą w placówkach naukowych PAN. Oferowane młodym pracownikom naukowym płace nie są żadnym argumentem dla ludzi wchodzących w życie. Płace asystentów w placówkach PAN kształtowały się w 1998 r. na poziomie 850-1100 zł. Kolejnym argumentem przemawiającym przeciwko zatrudnianiu młodych naukowców są informacje o zarobkach ich starszych kolegów pracujących już wiele lat naukowo i mających za sobą spory dorobek naukowy. Porównanie z płacami osiąganymi w innych działach gospodarki, w tym w przedsiębiorstwach prywatnych i zagranicznych stanowi wystarczający argument przemawiający za rezygnacją z pracy naukowej. Polska Akademia Nauk uważa, że zapewnienie prawidłowych mechanizmów służących rozwojowi kadry naukowej powinno odbywać się poprzez studia doktoranckie i właściwy system ich finansowania. Do tej pory studia te są finansowane z budżetu przeznaczanego na działalność statutową placówki i ich uruchamianie uszczupla w znaczny sposób płace etatowych pracowników PAN. Należy więc zmienić system finansowania studiów doktoranckich, np. poprzez przyjęcie takich zasad, jakie stosowane są w resorcie edukacji narodowej. Istotny jest też rozwój systemu stypendiów i staży (krajowych i zagranicznych), które powinny być instrumentami przyciągającymi ambitnych młodych ludzi do pracy naukowej. Przeznaczone na naukę środki finansowe wynoszą 0,5 proc. produktu krajowego brutto, co praktycznie wyklucza prowadzenie racjonalnej polityki naukowej oraz uniemożliwia rozwój kadry

naukowej. Taka sytuacja nie wpływa obecnie, a biorąc pod uwagę zapisy budżetowe w części przeznaczonej na naukę, nie wpłynie również w przyszłości na poprawę potencjału intelektualnego i naukowego społeczeństwa.

Co prawda, niewielkie symptomy poprawy są już widoczne, na co wskazuje choćby minimalny wzrost liczby młodych pracowników naukowych zatrudnionych w PAN oraz większa w ostatnich latach liczba osób podejmujących studia doktoranckie, niemniej stan kadry naukowej wymaga odmłodzenia.

Przedłożona informacja o inicjatywach mających na celu działania służące odtworzeniu kadry badawczej PAN oraz zapewnienia jej możliwości dalszego rozwoju dotyczy w zasadzie stworzenia odpowiednich warunków finansowych.

W celu wykorzystania kadry naukowej dla celów edukacyjnych podejmuje się następujące przedsięwzięcia:

- kształcenie studentów w niepaństwowych szkołach wyższych oraz
- specjalistycznych studiach podyplomowych, zorganizowanych przy placówkach naukowych PAN - 3300 słuchaczy
- kształcenie i przygotowanie kadry naukowej w PAN - w 1998 r. 66 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego, 188 doktora
- pracę dydaktyczną w szkołach wyższych, prowadzoną indywidualnie przez pracowników PAN, bądź na podstawie umów między placówkami PAN i uczelniami
- inne formy działalności edukacyjnej - opieka nad studentami, prowadzenie prac magisterskich itp.
- promowanie kadr naukowych poprzez konkursy na stypendia, staże krajowe i zagraniczne.

Informację opracowano na podstawie komunikatu prasowego 19/12/99 Centrum Informacyjnego Rządu.

FUNDACJA NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej jest niezależną, pozarządową instytucją typu non-profit, istniejącą od lutego 1999 roku, której misją jest wspieranie nauki.

Swoje powstanie zawdzięcza transformacji ustrojowej w Polsce oraz determinacji kilku polityków, którzy spowodowali, że zdecydowano się pozostałość likwidowanego wówczas Centralnego Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki (kwotę 95 milionów zł) - zamiast przekazać na bieżące cele - zachować na potrzeby nauki i przeznaczyć na fundusz założycielski nowej fundacji, powierzając jej misję działania na rzecz nauki w Polsce.

Trwała i stabilna finansowo organizacja, która dzięki temu powstała, od dziewięciu lat kieruje na rzecz starannie wybranych potrzeb nauki znaczący strumień środków, których łącz-

na wartość przekroczyła już 170 mln zł. Wprawdzie roczne wydatki statutowe FNP stanowią zaledwie jeden procent tego, co na naukę przeznaczają budżet państwa, wydaje się jednak, że znaczenie środków, które Fundacja przekazuje nauce, mierzone ich efektywnością, jest w istocie znacznie wyższe niż ów procentowy wskaźnik. Sprawiają to: selektywność w określaniu zakresu i tematyki corocznych programów Fundacji, konsekwentne stosowanie zasady trudnego pieniądza oraz kierowanie się dewizą: wsparcie otrzymują tylko najlepsi, aby mogli stać się jeszcze lepszymi.

Statutowe cele Fundacji obejmują:

- wspieranie uznanych przez środowisko naukowców i zespołów badawczych pracujących w tych obszarach nauki, które posiadają znaczenie dla rozwoju cywilizacyjnego, kulturowego i gospodarczego Polski oraz jej międzynarodowego prestiżu,
- wspieranie transferu polskich osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej,
- wspieranie inicjatyw inwestycyjnych służących nauce w Polsce.

Subwencje przyznawane są w drodze konkursów, w ramach corocznie uchwalanych programów działania. Fundacja nie otrzymuje żadnych dotacji budżetowych, a jej dochody, przeznaczone na cele statutowe oraz odzwierciedlenie realnej wartości funduszu założycielskiego, pochodzą wyłącznie z działalności na rynku finansowym. Uzyskane wyniki finansowe pozwalają Fundacji przeznaczyć na wspieranie nauki w 2000 r. sumę ponad 24 mln złotych.

Obszerne audytowane sprawozdanie za poprzedni rok zamieszczone jest na stronie internetowej FNP oraz w publikacji "Raport Roczny", którą można otrzymać w Biurze Fundacji.

W roku 2000 Fundacja realizować będzie następujące programy:

- Nagroda FNP
- Subsydia dla uczonych
- Stypendia
- Dyscypliny nominowane
- Programy wieloletnie
- Programy współpracy europejskiej

Od 1992 r. Fundacja przyznaje corocznie polskim uczonym indywidualne nagrody za wybitne osiągnięcia i odkrycia naukowe, które zapewniają Polsce miejsce w nauce światowej i wnoszą zauważalny wkład w życie duchowe i postępowanie cywilizacyjny naszego kraju. Przedmiotem nagrody mogą być osiągnięcia uzyskane lub potwierdzone w okresie czterech lat poprzedzających datę zgłoszenia do konkursu.

Nagrody wręczane są tradycyjnie na początku grudnia na Zamku Królewskim w Warszawie. Termin zgłaszania kandydatur do Nagrody FNP upływa 31 marca. **Informacje o Nagrodzie FNP w In-**

ternecie: www.fnp.org.pl/o_awar.htm oraz u prowadzącej program p. Irminy Raczyńskiej, tel. 845 95 25.

W roku 1998 wprowadzona została nowa forma wspierania wybitnych uczonych poprzez przyznawanie im trzyletnich subsydiów, które mają umożliwić laureatom intensyfikowanie już prowadzonych prac albo podejmowanie nowych kierunków badań.

Subsydia są adresowane do osób aktywnie działających naukowo (o statusie samodzielnego pracownika nauki), których dotychczasowy dorobek i sukcesy naukowe stanowią rękojmię właściwego wykorzystania środków i które potrafią skutecznie łączyć pracę naukową z kształceniem młodej kadry.

W roku 2000 konkurs na subsydia obejmie nauki przyrodnicze i medyczne. Przewiduje się przyznanie do 15 trzyletnich subsydiów o wysokości 75 tys. zł. rocznie.

Informacje o subsydiach w Internecie: www.fnp.org.pl/o_clarus.htm oraz u prowadzącego program p. Ryszarda Wieczorka, tel. 845 95 15, e-mail: wieczorek@fnp.org.pl

Honorowe Stypendium Naukowe im. Aleksandra von Humboldta przyznawane jest przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej wybitnym uczonym niemieckim i stanowi odpowiednik Humboldt-Forschungspreise, którą uczonym zagranicznym, w tym także polskim, przyznaje niemiecka Fundacja Aleksandra von Humboldta.

Wysokość Honorowego Stypendium Naukowego dla uczonych niemieckich w roku 1999 wynosiła 5000 zł miesięcznie.

Termin składania wniosków upływa 30 września.

Informacje o stypendium w Internecie: www.fnp.org.pl/o_avh.htm oraz u prowadzącej program p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: fellow@fnp.org.pl

Stypendia krajowe dla młodych naukowców przeznaczone są dla naukowców, którzy nie przekroczyli 30 roku życia i są pracownikami lub doktorantami w krajowych szkołach wyższych, placówkach naukowych PAN lub jednostkach badawczo-rozwojowych. Corocznie przyznaje się ok. 100 stypendiów.

Termin składania wniosków o stypendia FNP na rok 2001 upływa 31 października 2000 r.

Informacje o stypendiach krajowych FNP w Internecie: www.fnp.org.pl/o_styp.htm oraz u prowadzącej program p. Irminy Raczyńskiej, tel. 845 95 25

Stypendia zagraniczne dla młodych doktorów przeznaczone są dla młodych doktorów, którzy nie odbywali jeszcze długoterminowych stażów zagranicznych, aby najlepszym spośród

nich umożliwić wyjazdy do wiodących w świecie ośrodków naukowych.

Termin składania wniosków o stypendia zagraniczne upływa 15 marca.

Informacje o stypendium w Internecie: www.fnp.org.pl/o_zagr.htm oraz u prowadzącej program p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: fellow@fnp.org.pl

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej we współpracy ze School of Slavonic and East European Studies Uniwersytetu Londyńskiego (SSE-ES) ustanowiły w 1994 r. Polskie Stypendium Badawcze w celu prowadzenia badań naukowych na uczelni londyńskiej w zakresie szeroko rozumianych studiów nad problematyką polską (Polish Studies).

Program badawczy stypendium na rok 2000 oraz termin składania wniosków zostaną ogłoszone w witrynie internetowej Fundacji na przełomie roku 1999 i 2000.

Wnioski należy składać równocześnie w FNP i SSEES.

Informacje o stypendium w Internecie: www.fnp.org.pl/o_ssess.htm oraz u prowadzącej program p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: fellow@fnp.org.pl

Na podstawie porozumienia zawartego w 1993 r. przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej z Fundacją Popierania Nauki - Kasą im. Józefa Mianowskiego, realizowany jest wspólny program stypendialny dla naukowców z zagranicy, głównie z krajów Europy Środkowej i Wschodniej, zainteresowanych prowadzeniem badań z zakresu nauk przyrodniczych i ścisłych w polskich placówkach naukowych.

Szczegółowe informacje na temat stypendiów i warunków, jakie powinny spełniać wnioski, można uzyskać bezpośrednio w Kasie im. Mianowskiego, 00-330 Warszawa, Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, pokój 109, tel. 826 71 74. Tam też - do 30 października - należy składać wnioski.

Informacje o stypendium w Internecie: www.fnp.org.pl/o_kasa.htm

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej ustanawia od 1999 r. roczne programy subwencjonowania wybranych (nominowanych) dziedzin nauki, takich, które przyczyniają się do rozwiązywania ważnych dla praktyki problemów podstawowych. Głównym celem tych programów jest dokonanie jakościowej zmiany w otoczeniu i możliwościach warsztatowych najlepszych zespołów naukowych, a tym samym otwarciem im nowych perspektyw badawczych.

W roku 2000 program ten obejmuje nauki techniczne, a ściślej - prace nad zastosowaniem nowych technologii i produktów.

Do dyscyplin nominowanych w roku 2000 należą:

- Program TECHNO
- Program ARCHEO

Przedmiotem programu TECHNO jest wsparcie prowadzonych w jednostkach naukowych prac nad zastosowaniem nowych technologii i produktów. Wsparcie może być udzielone na uruchomienie nowego urządzenia technologicznego, demonstracyjnego, czy też na budowę stanowisk umożliwiających rozwiązywanie problemów, jakie mogą wystąpić przy różnorodnych zastosowaniach danego osiągnięcia.

Program obejmuje przede wszystkim takie dziedziny jak:

- inteligentne procesy wytwarzania,
- nowe źródła energii i ich wpływ na środowisko naturalne,
- nowe metody wytwarzania i obróbki materiałów stosowanych w budowie maszyn,
- inżynieria fotonowa,
- procesy biotechnologiczne,
- nowe metody przetwórstwa artykułów rolnospożywczych.

Program adresujemy do zespołów posiadających udokumentowany dorobek intelektualny, dysponujących zapleczem technologicznym i laboratoryjnym.

Termin składania wniosków upływa 15 lutego.

Informacje o programie TECHNO w Internecie: www.fnp.org.pl/o techno.htm oraz u prowadzącego program p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: pacholik@fnp.org.pl

W roku 2000 - w miejsce dotychczasowego programu TRAKT - Fundacja ogłasza program-konkurs ARCHEO dla jednostek naukowych prowadzących prace wykopaliskowe, jak też dla tych, które wykonują badania na rzecz archeologii. Celem konkursu jest udzielenie tym placówkom pomocy w zakupie sprzętu i wyposażenia pozwalającego na wykorzystanie w archeologii najnowszych technik i metod, udostępnionych jej obecnie przez inne dyscypliny nauk (jak np. biologia, geologia, chemia, fizyka).

Termin składania wniosków upływa 15 marca.

Informacje o programie ARCHEO w Internecie: www.fnp.org.pl/o_archo.htm oraz u prowadzącej program p. Elżbiety Boulangé-Niwińskiej, tel. 845 95 09, e-mail: niwinska@fnp.org.pl

Do programów wieloletnich należą:

- Program CERBER
- Program MONOGRAFIE
- Program SUBIN

Pragnąc przyczynić się do lepszego zabezpieczenia cennych zbiorów, przechowywanych w placówkach naukowych, Fundacja ustanowiła program CERBER.

Celem programu jest udzielenie pomocy instytucjom naukowym w przygotowaniu i wdrożeniu systemowych rozwiązań w zakresie należytego zabezpieczenia zbiorów. Preferowane będą wnioski tych placówek, które przedstawią dokumentację pełnego przeglądu zagrożeń i które rozpoczęły już, przynajmniej częściowo, realizację planowanych zabezpieczeń.

Wnioski przyjmowane są w ciągu całego roku, a rozpatrywane będą co najmniej w 2 turach.

Szczegółowe informacje o programie oraz o sposobie przygotowania wniosków - w Internecie: www.fnp.org.pl/o_cerber.htm oraz u prowadzącej program p. Elżbiety Boulangé-Niwińskiej, tel. 845 95 09, e-mail: niwinska@fnp.org.pl

Celem programu MONOGRAFIE, istniejącego od 1994 r., jest publikacja wyłanianych w drodze stałego konkursu monografii z zakresu nauk humanistycznych i społecznych

Informacje o konkursie MONOGRAFIE w Internecie: www.fnp.org.pl/o_archo.htm oraz u prowadzącej program p. Elżbiety Boulangé-Niwińskiej, tel. 845 95 09, e-mail: niwinska@fnp.org.pl

Poza wymienionymi wyżej programami Fundacja wspiera również pewne inicjatywy czy inwestycje o szczególnym znaczeniu dla nauki w Polsce, o ile jest to sytuacja o wyjątkowym charakterze, wymagająca pomocy typu interwencyjnego (Program SUBIN).

Wnioski można składać w dowolnym terminie.

Informacje o subwencjach interwencyjnych FNP w Internecie: www.fnp.org.pl/o_subin.htm oraz u prowadzącego program p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: pacholik@fnp.org.pl

Do programów współpracy europejskiej należą"

- Program Phare SCI-TECH II
- FEMIRC - Sieć Ośrodków Przekazu Innowacji w Polsce.

Biuro Współpracy Europejskiej FNP zajmuje się wdrażaniem Programu Phare SCI-TECH II, wspierającego administrację oraz sektor nauki i postępu technologicznego w przygotowaniu do wejścia do Unii Europejskiej. Wdrażanie tego programu rozpoczęto w 1997 r. Jego budżet wynosi 5 mln ECU. Program przewiduje rozmaite formy wsparcia: pomoc ekspercką, szkoleniową, wspomaganie programów restrukturyzacji instytutów naukowo-badawczych, wspomaganie nowych form instytucjonalnych w nauce, takich jak konsorcja i centra doskonałości; oferuje także specjalne programy grantów. Rok 2000 jest ostatnim rokiem realizacji tego programu.

Informacje o programie SCI-TECH II w Internecie: www.fnp.org.pl/o-scitec.htm oraz u p. Tadeusza Żółkowskiego, dyrektora Biura Współpracy Europejskiej FNP, tel. 628 53 17, e-mail: fnpbwe@fnpbwe.org.pl

Sieć FEMIRC (Fellow Member to the EU Innovation Relay Centres - Członek Stowarzyszony Ośrodków Przekazu Unii Europejskiej), utworzona jako inicjatywa instytucji działających w sferze nauki i technologii, koordynowana jest od lipca 1998 r. przez Biuro Współpracy Europejskiej FNP. Sieć jest częściowo finansowana z programu INCO-COPERNICUS (Czwartego Programu Ramowego Unii Europejskiej).

Partnerami w sieci są wyższe uczelnie, instytuty naukowo-badawcze, parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii i inne podmioty współpracujące z nauką i przemysłem. Partnerzy współdziałają ze sobą na poziomie międzyregionalnym oraz z innymi uczelniami i placówkami naukowo-badawczymi, a także z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Istnieją też formy współpracy z Ośrodkami Przekazu Innowacji (IRC) z krajów członkowskich Unii Europejskiej (UE).

Ośrodek Przekazu Innowacji (IRC) afiliowany przy Bureau for International Research and Technology Cooperation (BIT) w Wiedniu jest "bliźniaczym partnerem" FEMIRC w Polsce i udziela pomocy merytorycznej i organizacyjnej partnerom sieci poprzez prowadzenie szkoleń i konsultacji.

Informacje o sieci FEMIRC w Internecie: www.fnp.org.pl/femirc-pl.htm oraz u p. Anny Halińskiej i p. Joanny Fornal, tel. 628 86 82, e-mail: femirc.coordinator@fnpbwe.org.pl

(m)

SPOTKANIA OPŁATKOWE

W dniu 20 grudnia 1999 r. w Auli Głównej odbyło się spotkanie opłatkowe pracowników Politechniki Śląskiej połączone z Koncertem Wigilijnym w wykonaniu Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej i Akademickiego Zespołu Muzycznego Politechniki Śląskiej.

W spotkaniu uczestniczył JE Ks. Biskup Jan WIECZOREK wraz z przedstawicielami duszpasterstwa akademickiego oraz członkowie Kierownictwa Uczelni z JM Rektorem. Wiceminister prof. Wilibald WINKLER, nie mogąc osobiście uczestniczyć w spotkaniu, przesłał adres, w którym przekazał najserdeczniejsze życzenia świąteczne i noworoczne dla całej społeczności akademickiej, studentów i pracowników Uczelni

oraz wszystkich pozostałych uczestników koncertu, w tym członków zespołów artystycznych.

Dwa dni wcześniej, w sobotę 18 grudnia w gmachu Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach odbyło się przedświąteczne spotkanie opłatkowe pracowników nauki i nauczycieli akademickich uczelni śląskich z udziałem Arcybiskupa Damiana ZIMONIA, Metropolity Katowickiego.

RÓŻNE

■ Prof. A. Niederliński redaktorem kwartalnika PAN

Pan prof. dr hab.inż. Antoni NIEDERLIŃSKI (RAu) został powołany na Redaktora Naczelnego kwartalnika naukowego Polskiej Akademii Nauk "ARCHIVES OF CONTROL SCIENCES".

■ Przeszłość w przyszłości

16 grudnia 1999 r. w Auli Głównej odbył się kolejny wykład z cyklu "Przeszłość w przyszłości", zorganizowany przez Gliwicki Ośrodek Konsultacyjny Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Wykład pt. "Ekumeniczne znaczenie podpisania wspólnej deklaracji luterancko-katolickiej", wygłosił Ks. Abp. prof. dr hab. Alfons NOSSOL, Wielki Kanclerz Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

■ Akcja honorowego krwiodawstwa
9 grudnia 1999 r. w Uczelni zorganizowano kolejną akcję honorowego krwiodawstwa wśród studentów. Serdeczne podziękowanie za umożliwienie zorganizowania tej akcji przesłał JM Rektorowi prof. B. Pochopieniowi Dyrektor Regional-

nego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach, pan mgr Stanisław Dyląg.

■ Akcja zbierania darów

Katolicki Związek "COMMUNIO" przy Politechnice Śląskiej zorganizował akcję zbierania darów na rzecz wychowanków Domu Dziecka nr 3 przy ul. Św. Barbary w Gliwicach. W liście skierowanym do JM Rektora przez panią mgr Irenę Paprochę, dyrektor Domu Dziecka nr 3, czytamy m.in.: *Jesteśmy bardzo wdzięczni studentom za pomysł i ogromne zaangażowanie w akcji. Zebrane dary będą wspaniałym prezentem pod choinkę dla naszych podopiecznych. Jeszcze raz serdecznie dziękujemy i życzymy zdrowych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzącym Nowym Roku.*

SPORT

■ Nowe władze AZS Gliwice

29 listopada 1999 r. w sali Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Klubu AZS Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Delegaci mieli okazję wysłuchać podsumowania z czteroletniej działalności sportowej AZS Gliwice. Każdy kto na bieżąco śledził wyniki osiągane przez zawodników naszego Klubu wie, że osiągnęli oni wiele sukcesów na arenie krajowej i międzynarodowej, zarówno w kategorii sportu studenckiego, jak i wyczynowego. Podsumowując działalność poprzednich władz należy również wspomnieć, że pomimo wielu wcześniejszych trudności finansowych, AZS Gliwice uzyskał obecnie dobrą stabilność w tym kierunku, a stało się to w głównej mierze dzięki pomocy Politechniki Śląskiej.

Najważniejszą częścią zebrania były wybory nowego Zarządu Klubu. Rozpoczęły się one od wybrania nowego Prezesa, a ustępujący Zarząd na to stanowisko zaproponował prof. Jana Chojciana. Po głosowaniu okazało się, że został on bezapelacyjnie wybrany Prezesem AZS Gliwice na kadencję 1999-2003 (na 48 głosy 44 oddano "za", 3 "wstrzymujące się" i 1 nieważny). Następnie odbyły się wybory do Zarządu Klubu, w skład którego ostatecznie weszli: Cz. Garncarz, B. Grzesik, W. Jezik, P. Sadza, E. Świtoński i R. Wąsowicz oraz Komisji Rewizyjnej, którą stanowią: R. Kaczanowski, D. Micuła, W. Moskwiak, D. Tejszewska i A. Wieczorek. Wybrano także przedstawicieli Sądu Koleżeńskiego (W. Stasiak, W. Waldowski, W. Stochelski i M. Szczepanik) oraz delegatów na zjazd Zarządu Głównego AZS w Polsce (H. Darocha, R. Kaczanowski oraz P. Sadza). Ponadto członkiem Zarządu Klubu AZS Gliwice "z urzędu" został Dyrektor Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej, Krzysztof Czapla. Na

koniec odbyła się miła uroczystość: odznaki Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej otrzymali: Prezes AZS Gliwice poprzedniej kadencji, prof. Bolesław Pochopień oraz obecny, prof. Jan Chojcan. Wręczone zostały również pamiątkowe tablice AZS Gliwice, które otrzymali: Bożena Paluchiewicz oraz Bolesław Pochopień.

Serdecznie gratulujemy nowym władzom AZS i jednocześnie życzymy wielu dalszych sukcesów.

(Sprint)

■ Politechnika Śląska na V miejscu

Podsumowane zostały rozgrywki pierwszego roku XX edycji Mistrzostw Szkół Wyższych. Jest to, przypomnijmy, najważniejsza impreza centralna dla sekcji klubów uczelnianych AZS. W cyklu tych zawodów udział biorą również studenci Politechniki Śląskiej. Z jakim skutkiem? W minionym roku odbyło się 19 imprez rangi mistrzowskiej. Przedstawiciele naszej Uczelni zabrakło w dwóch z nich, tzn. w judo kobiet i wioślarstwie (ósemki). Wystartowaliśmy za to w tenisie stołowym (kobiet i mężczyzn), karate, brydżu, aerobiku, siatkówce plażowej (kobiet i mężczyzn), badmintonie, koszykówce (kobiet i mężczyzn), szachach, żeglarstwie, piłce nożnej, lekkiej atletyce i narciarstwie alpejskim (kobiet i mężczyzn). Najlepiej zaprezentowali się brydżyści i badmintoniści, którzy wygrali swe konkurencje. Najgorzej koszykarki (13.) i koszykarze (14. miejsce). Jest to o tyle dziwne, że akurat koszykówka przeżywa w ostatnich latach olbrzymi rozwój. Jak się okazuje niestety nie u nas.

W klasyfikacji generalnej z dorobkiem 222. pkt. Politechnika Śląska sklasyfikowana została na V. miejscu. Przed nami są: AGH Kraków (223 pkt.) oraz Politechniki z Wrocławia (235 pkt.), Gdańska (243 pkt.) i Łódzi (246 pkt.).

(Sprint)

■ Sebastian WASIOŁKA mistrzem w szpadzie mężczyzn

11 listopada 1999 r. we Wrocławiu odbyły się otwarte Akademickie Mistrzostwa Polski w szpadzie kobiet i mężczyzn. Duży sukces odniósł student Wydziału Elektrycznego Sebastian WASIOŁKA, zdobywając pierwsze miejsce w klasyfikacji indywidualnej i tytuł Mistrza Polski Studentów. Kilka dni później, na Międzynarodowym Turnieju Studentów (Berno, 13-14 listopada 1999 r.) zajął on drugie miejsce. Drugie miejsce w klasyfikacji drużynowej na tym turnieju zdobył zespół Politechniki Śląskiej.

Sebastian Wasiołka jest studentem IV roku studiów inżynierskich na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej.

Szermierkę zaczął uprawiać w 1987 r. Jego trenerem jest od początku jego ojciec - Zbigniew. W latach 1987-1995 był zawodnikiem klubu

sportowego "Baildon" Katowice. W okresie tym szereg razy wygrywał Mistrzostwa Śląska oraz był finalistą turniejów ogólnopolskich (zarówno we florecie jak i w szpadzie). Od 1993 r. trenuje już tylko szpadę. W 1995 r. zajął II miejsce w szpadzie męskiej na Mistrzostwach Polski Młodzieżowców (do 20 lat) w Warszawie. Po tym medalu został powołany na Mistrzostwa Europy Młodzieżowców (Keszethely - Węgry), na których zajął 24 miejsce. W 1996 r. na Mistrzostwach Polski Młodzieżowców w Katowicach zajął również II miejsce. Ponieważ sezon 1995-96 miał bardzo udany, został powołany na Młodzieżowe Mistrzostwa Świata (Tournai - Belgia). Na zawodach tych indywidualnie uplasował się na 16 miejscu, a w turnieju drużynowym zdobył wraz z kolegami złoty medal. Po zawodach tych dostał nominację do kadry olimpijskiej Sydney 2000, w zgrupowaniach której brał udział przez rok. Jednocześnie w 1996 r. zdał maturę oraz został przyjęty na I rok studiów na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Sezon 1996-97 rozpoczął od zmiany barw klubowych. Jego nowym klubem został AZS AWF Katowice. W 1997 r. był rezerwowym zawodnikiem na Mistrzostwa Świata Seniorów odbywające się w Kapsztadzie (RPA). Jako student, został powołany na letnią Uniwersjadę, która odbywała się na Sycylii. Na Uniwersjadzie tej zdobył brązowy medal w turnieju drużynowym. Również w 1997 r. na Międzynarodowym Turnieju Studentów w Szwajcarii (Berno) drużyna AZS AWF zdobyła II miejsce. Na tym samym turnieju tylko w 1998 r. wywalczyli I miejsce.

(m)

■ Judo

● 5 grudnia 1999 r. we Wrocławiu rozegrane zostały Akademickie Mistrzostwa Polski junierek i juniorów w judo. W zawodach wzięło udział 138 zawodniczek i zawodników z 9 klubów. Turniej odbywał się pod dyktando judoków AZS Gliwice. Wśród juniorów złote medale zdobyli: Marcin Mazur (55 kg), Bartosz Cudek (66 kg), Bartosz Garsztecki (73 kg) i Grzegorz Romanow (90 kg). Drugie miejsce zajął Adam Berini (81 kg), natomiast na trzecich miejscach zawody ukończyli: Michał Warth (55 kg) i Jakub Jaworski (81 kg). **Drużynowo nasi judocy zajęli zdecydowanie I miejsce przed AZS AWF Wrocław i Uniwer-**

sytelem Warszawskim. Wśród junierek złoty medal wywalczyła Izabela Kempieńska (44 kg), natomiast brąz zdobyły Agnieszka Korz (57 kg) i Katarzyna Szarek.

● W dniach 4 - 5 grudnia 1999 r. w hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej rozegrane zostały otwarte indywidualne Mistrzostwa Śląska dzieci w judo. W zawodach wzięło udział 256 zawodniczek i zawodników reprezentujących 27 klubów. Indywidualnie w swoich kategoriach wagowych zwyciężyli: Arkadiusz Nega (32 kg), Ignacy Rudawiec (48 kg), Michał Zwierzyński (53 kg), Gustaw Blacha (58 kg), Aleksander Kowalski (63 kg). Srebrne medale wywalczyli: Krzysztof Zwierzyński (28 kg), Arkadiusz Rocznik (32 kg), Tomasz Kluk (36 kg), Katarzyna Nachalczewska (48 kg) i Olimpia Ciura (+58 kg). Na trzecich miejscach zawody ukończyli: Paweł Golański, Paweł Wojtaszek (obaj 28 kg), Marcin Niedzielski (36 kg), Seweryn Czuba (40 kg), Łukasz Laskowski (58 kg), Katarzyna Szczepańska (32 kg), Joanna Kolanek (36 kg) i Iza Herdzik (48 kg).

Robert Kaczanowski

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 7 grudnia 1999 roku zmarł nagle w wieku 78 lat inż. **Stanisław SAMBOROWSKI**, emerytowany zastępca Dyrektora Administracyjnego ds. Technicznych Politechniki Śląskiej. Od najwcześniejszych lat istnienia Politechniki Śląskiej, w okresie trwającej 40 lat pracy w Uczelni, wnosił ogromny wkład w rozwój i modernizację jej bazy materialnej. Dzięki zaangażowanej i pełnej poświęcenia dla Uczelni pracy, cieszył się zasłużonym autorytetem wśród podwładnych i przełożonych. Za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej był wielokrotnie wyróżniany i odznaczany. Odznaczony był między innymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Srebrnym Krzyżem Zasługi. Pozostanie w naszej pamięci jako człowiek wielkiego serca i prawości. Pogrzeb odbył się 9 grudnia na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 237-26-22

Projekt okładki: dr inż. arch. Klaudiusz Fross, Wydział Architektury Pol. Śl.

Zdjęcia ze spotkania opłatkowego: inż. Wiesław Kalinowski

Edycja sieciowa: URL: <http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

7 Łamanie komputerowe i druk:

 Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 237-21-97

zam. 23/2000 350 egz.

Politechnika Śląska

Biblioteka Główna
44-100 Gliwice
ul. Kaszubska 23
tel.: 237-12-69
fax: 237-15-51

Wydawnictwo
Politechniki Śląskiej
44-100 Gliwice
ul. Akademicka 5
tel.: 237-17-64
fax: 237-13-81

Centrum Promocji
Kultury Zagranicznej
44-100 Gliwice
ul. Kaszubska 23
tel.: 237-19-98

Centrum
Kształcenia Inżynierów
44-200 Rybnik
ul. Kościuszki 54
tel.: 42-23-925, 42-26-246
fax: 739-52-49

Centrum Komputerowe
44-100 Gliwice
ul. Akademicka 16
tel.: 237-12-37, 230-76-86
fax: 237-21-75

Zakład Graficzny
44-100 Gliwice
ul. Kujawska 1
tel.: 237-21-97
fax: 231-54-18

Studium
Praktycznej Nauki
Języków Obcych
44-100 Gliwice
ul. Akademicka 2
tel: 237-13-69

Ośrodek Sportu
Politechniki Śląskiej
44-100 Gliwice
ul. Kaszubska 28
tel.: 237-23-51, 231-05-91

Ośrodek Badań
i Doskonalenia Dydaktyki
44-100 Gliwice
ul. Konarskiego 20
tel.: 237-15-59
fax: 237-15-59

Ośrodek Geometrii
i Grafiki Inżynierskiej
44-100 Gliwice
ul. Krzywoustego 7
tel.: 237-26-58
fax: 237-26-58

Centrum
Inżynierii Biomedycznej
44-100 Gliwice
ul. Konarskiego 18 a
tel.: 237-12-76
fax: 237-12-76

Politechnika Śląska

Rektor

Sekretariat Rektora
tel.: 231-23-49, 237-12-55
fax: 237-16-55

Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju

tel.: 237-14-55, 237-23-92
fax: 237-29-88

Prorektor ds. Dydaktyki

tel.: 237-24-80, 237-13-55
fax: 237-28-12

Prorektor ds. Nauki

tel.: 237-24-96, 237-24-53
fax: 237-27-60

Rektorat

ul. Akademicka 2a
44-100 Gliwice

Wydział
Architektury
44-100 Gliwice
ul. Akademicka 7
tel.: 237-12-10
fax: 237-24-91

Wydział
Automatyki,
Elektroniki i Informatyki
44-100 Gliwice
ul. Akademicka 16
tel.: 237-13-10
fax: 237-24-13

Wydział
Budownictwa
44-100 Gliwice
ul. Akademicka 5
tel.: 237-14-10
fax: 237-12-94

Wydział
Chemiczny
44-100 Gliwice
ul. M. Strzody 9
tel.: 237-15-74
fax: 237-15-49

Wydział
Elektryczny
44-100 Gliwice
ul. Krzywoustego 2
tel.: 237-14-09
fax: 237-15-07

Wydział
Górnictwa i Geologii
44-100 Gliwice
ul. Akademicka 2
tel.: 237-23-04
fax: 237-15-10

Wydział
Inżynierii Środowiska
i Energetyki
44-100 Gliwice
ul. Konarskiego 18
tel.: 237-17-10
fax: 237-17-94

Wydział
Matematyczno-Fizyczny
44-100 Gliwice
ul. Kaszubska 23
tel.: 237-20-39
fax: 237-20-29

Wydział
Mechaniczny
Technologiczny
44-100 Gliwice
ul. Konarskiego 18a
tel.: 237-14-21, 237-16-10
fax: 237-12-67

Wydział
Inżynierii Materiałowej,
Metalurgii i Transportu
44-019 Katowice ul. Krasińskiego 8
tel.: 255-20-83 fax: 255-49-53

Wydział
Organizacji i Zarządzania
41-800 Zabrze ul. Roosevelta 26, 28
tel.: 277-73-14, 277-73-05
fax: 277-73-61